

MOTORFÖRAREN

EN TIDNING FRÅN MOTORFÖRARNAS HELNYKTERHETSFÖRBUND

NR 7 • OKTOBER 2015 • ÅRG 88

FRAM- TIDENS BILLJUS

EN HELT NY
UPPLYSNINGSTID
ÄR SNART HÄR

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Nya Passat. Årets Bil 2015.

58 motorjournalister, 22 länder, en vinnare. Nya Passat är Årets Bil 2015. En redan populär bil som snart får sällskap. Redan nu kan du beställa både nya Passat Alltrack och den spännande laddhybriden Passat GTE. I bilhallen finns redan t ex Passat TDI 190 som i kombination med 4MOTION fyrhjulsdraft och DSG-automatlåda ger dig garanterad underhållning på vägen. Välkommen in och beställ den Passat som passar dig bäst.

Passat Sportscombi från 282 000 kr. Förmånsvärde från 1 721 kr.*

Passat Alltrack från 333 700 kr. Förmånsvärde från 1 929 kr.*

Passat Sportscombi GTE laddhybrid från 419 900 kr. Förmånsvärde från 1 138 kr.*

Das Auto.

Bränsleförbrukning, blandad körning 1,7-7,2 l/100 km (NEDC). CO₂-utsläpp, blandad körning 39-164 g/km (NEDC). Elförbrukning, blandad körning (NEDC): 12,4 kWh/100 km. Miljöklass Euro 6. *Indikativt förmånsvärde netto per månad exklusive bränsle vid 50% marginalskatt. För exakt förmånsvärde se Skatteverkets hemsida www.skv.se. Förmånsvärdet för Passat GTE fastställs av Skatteverket i september. Bilen på bilden är extrautrustad.

INNEHÅLL #7 2015

OMSLAG:
STRÅLKASTARE
FOTO: STEFAN NILSSON

FOTO: MARI HAGLUND

010

FOTO: STEFAN NILSSON

014

FOTO: MAZDA

036

- **Pekfinger mot den egna körningen** 004.LEDARE
- **Trafiksäkerheten fick stryka på foten** 006.DIALOG
- **Certifierande bilverkstäder start här** 009.NYHETER
- **Tylösandsseminariet om alkobommar** 010.NYHETER
- **Beviscentral på hjul kan hjälpa polisen** 012.NYHETER
- **Norge slår rekord i antal elbilar** 014.NYHETER
- **Rapport från MHF:s alkobomsturné** 016.NYHETER
- **Snabb utveckling av bilstrålkastare** 018.KONSUMENT
- **Allt färre poliser fara för trafiken** 020.NYHETER
- **VW:s miljöfusk hårt slag mot biljätten** 022.NYHETER
- **MHF på plats när STCC avgjordes** 023.REPORTAGE
- **Årets vinterdäck synas i sömmarna** 024.KONSUMENT
- **Husbilar i ramljuset även på Elmia** 030.REPORTAGE
- **Nya Miata en dröm under 1 000 kilo** 036.PROVKÖRNING
- **Levorg sportigt tillskott hos Subaru** 038.PROVKÖRNING
- **Uppgraderad C4 och laddad Passat** 040.PROVKÖRNING
- **MHF Ungdom fostrar trialtalanger** 042.REPORTAGE
- **Upp till dig att komma på lösningen** 044.KRYSSET
- **Året när svenska stålet klöv Alperna** 046.I BACKSPEGLN

I NÄSTA NUMMER: **Årets familjebil 2015 presenteras** – utkommer den 4 december

MOTORFÖRAREN

Utges av Motorförarnas

Helnykterhetsförbund

ADRESS: Hammarby Fabriksväg 25

120 30 Stockholm

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–16.00

(fredag 13.00–15.30)

TEL: 08-555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDTJÄNST: 08-555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Gustav Liljeberg

MOBIL: 0765-48 97 16

E-POST: gustav.liljeberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08-555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

REPORTER: Micke Valier

TELEFON: 08-555 765 62

E-POST: micke.valier@mhf.se

ANSVARIG UTGIVARE: Göran Sydhage

TEL: 08-555 765 56

E-POST: goran.sydhage@mhf.se

ANNONSAVDELNING

ADRESS: MHF Annonssavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 031-44 75 25

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig på

www.motorforaren.se – även

tidigare utgåvor!

PRODUKTION

LAYOUT & PRODUKTION: ©thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2015

ISSN: 0463-6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 29 300 ex (2014)

ANDRA KÖR SOM DÅRAR

BÅDE HÄR OCH DÄR diskuteras andra trafikanters beteenden i trafiken.

Fler än en gångtrafikanter förfasar sig över hur cyklister far fram i trafiken eller så ojar man sig över bilisternas sätt att framföra sina fordon.

Fler än en cyklist uttrycker frustration över hur gångtrafikanter struntar i trafikregler och hur bilister uppträder hänsynslöst.

Fler än en bilist blir föregad över ”dessa cyklister”, för att inte tala om gångtrafikanterna som ”aldrig ser sig för”.

LISTAN KAN GÖRAS LÅNG och vi kan blanda in många fler trafikslag som mopeder, motorcyklar, skateboard, lastbilar, bussar och så vidare. Det som slagit mig då jag hör dessa diskussioner är att det ofta är de som för fram andra trafikslag än det egna som är det största irritationsmomentet.

Visst, så länge det är människor bakom ratt och styre och människor som går i skor kommer fel att göras i trafiken. Det kommer alltid finnas anledning att beklaga sig hur andra uppträder i trafiken.

SKA MAN PEKA FINGER är min övertygelse i sammanhanget är att man i första hand ska peka det mot sig själv. Om jag själv drar ned lite på tempot, om jag själv gör tecken i god tid för omkörning, filbyten och då jag ska svänga så planerar jag goda exempel. Om jag själv kollar ljusjusteringen innan jag beklagar mig över andras strålkastare som pekar fel så blir det en färre att beklaga sig över.

Vad vill jag säga med det här tro? Jo, i trafiken som i så många andra sammanhang duger det gott med att ”göra som du vill att andra ska göra mot dig”.

Låt oss vara de goda exemplen i trafiken. Att vara ett gott exempel mår man gott av.

GÖRAN SYDHAGE

vd och stolt medlem i MHF

goran.sydhage@mhf.se

KABE MADE IN
SWEDEN

KABE 2016

Design och funktion i skön förening

Att ständigt ligga längst fram i utvecklingen av husvagnar har varit KABEs filosofi allt sedan starten för mer än 50 år sedan. Inför 2016 presenteras flera nyheter som bidrar till att göra det bekväma KABE-livet ännu mer komfortabelt. Dessutom genomförs några riktigt spännande designförändringar, både interiört och exteriört.

Några av nyheterna KABE 2016:

Årets mest uppmärksammade nyhet är den nya designen av Classic och Ädelstensvagnarna. Se även KABE Travel Master Crossover x880 LT – en av våra största modeller: 8,8 m lång och 2,5 m bred och med nedsänkbar taksäng. Dessutom världspremiär av vår nya husbil KABE Classic 740 LXL. Bland mycket annat!

Välkommen till din KABE-återförsäljare eller besök vår hemsida.
Vi har en KABE för alla!

Att åldras med värdighet

JU HÖGRE PRIS, desto större blir fallet oftast värdemässigt för en bil. Till slut brukar de vara värda ungefär lika lite oavsett vad som en gång stått på prislappen. Ofta är det till och med så att småbilar med tiden blir mer eftertraktade än stora lyxvagnar. En enkel bil kan vara värd mer som begagnad än en större och mer avancerad av den enkla anledningen att underhållskostnaden är mer fördelaktig.

När det gäller en bils värdighet, om det nu går att tala om en sådan, tycks den också variera med stigande ålder. Att som bil åldras med värdighet tycks vara svårt, särskilt om man en gång legat i framkant. Ta till exempel vissa lyxbilar som lanserats med riktig spjutspetsteknik. Pionjärerna som brutit ny mark med ingenjörernas främsta konster. Vid nästa generationsskifte upplevs finesserna som minst sagt daterade och åldringen med så kallad värdighet får sig en törn. Oscar Wilde lär ha sagt att ”det är bara det moderna som kan bli omodernt”, och det gäller i synnerhet bilar även om det inte var vad han specifikt hade i åtanke.

VILKA BILAR ÅLDRAS DÅ med värdighet? För egen del handlar det om god formgivning, genomtänkt ingenjörskonst och gärna något som sticker ut. Inom ramen faller en del sportbilar, desto fler supersportbilar och ... kanske en japansk lyxbil utvecklad på 1980-talet?

Härförleden fick undertecknad en bok om Lexus 25 första år i handen. Som vanligt var de historiska avsnitten de mest intressanta. Med LS400 skulle Toyotas lyxbilsdivision på allvar kunna utmana det amerikanska och europeiska motoretablissemangen.

Något överraskande är just Lexus LS400 en bil som åldrats med värdighet, åtminstone för mig. Designen är en vinnare i längden, teknikerna gjorde ett bra jobb – och det som sticker ut är att inget sticker ut. Modern för sin tid, samtidigt en klassiker på sikt. Mitt stalltips är att värdet snart vänder uppåt, om det inte redan har gjort det.

GUSTAV LJLJEBERG
CHEFREDAKTÖR

gustav.liljeberg@mhf.se
0765-48 97 16

Trafiksäkerheten får ge vika för åldersdiskrimineringslagen

I en dom från Arbetsdomstolen den 16 september där tre förare stämt Keolis Sverige AB för att de inte efter att de fyllt 70 år fått fortsatt tjänst som behovsanställda bussförare får nu rätt mot arbetsgivaren. Arbetsgivarens argument om att de inte vill ha några förare över 70 år på grund av trafiksäkerhetsskäl underkänns. En sakkunnig vid Transportstyrelsen menar att kronologisk ålder är ett trubbigt instrument för att bedöma individens hälsa och funktionsförmåga. Självklart är det så att människor är olika men idag använder vi ju åldern i många olika sammanhang för att avsluta respektive påbörja något.

Keolis Sverige AB har angett trafiksäkerheten som skäl för att inte använda förare över 70 år vid personbefordran. Detta är vi är många som respekterar och tycker är en bra policy.

Om personer över 70 år ska få fortsätta med personbefordran så vore det rimligt att den måste genomgå en läkarundersök-

ning varje år som de ska fortsätta i yrket.

Det är inget orimligt krav att vi resenärer garanteras säkerhet när vi åker med allmänna kommunikationer. Det handlar ju inte enbart om att få framföra fordonet utan man kanske har ansvaret för upp emot sextio resenärer. Någon gång så måste man ändå sluta arbeta och det vore otroligt tråkigt om det sker efter att man orsakat ett antal resenärer svåra skador eller för tidig död.

Transportstyrelsen borde omgående se till att det införs en obligatorisk läkarundersökning för alla som fyllt 70 år och vill fortsätta jobba med personbefordran. Undersökningen ska sedan ske varje år så länge man är kvar i yrket. Att trafiksäkerheten får stå tillbaka för lagen om åldersdiskriminering är ju resultatet av Arbetsdomstolens dom. Detta gör att vi resenärer själva få ta ställning till om vi vill åka med eller inte.

CHRISTER FOLKESSON

Glöm inte beteendet i trafiken

TRAFIKREGLER FÅR plötsligt ingen betydelse. Som cyklist trampar man på fast det är enkelt. Utan cykellyse fast det är mörkt. Stannar inte vid stopplikt. Cyklar gärna på trottoarer. Cyklisten svänger utan varken tecken eller huvudvridning. Obekymrat passeras skymda korsningar på högsta växeln. Inget får stoppa en cyklist. Vad som än händer trampar man på i oförminskad hastighet. På cykeln sitter en trampoline där fötter och ben lever ett eget liv med tankeverksamheten på annat håll. Samspelet med övriga trafikanter är obetydligt och resultatet blir en form av rysk roulette i trafiken. Men det är förstås

inte lätt att samspela när SMS och annat på mobilen måste kollas under cykelfärden.

VARFÖR HAR SÅ MÅNGA cyklisterna detta beteende? Varför inte ändra beteende av ren självbevaringsdrift? I närtkontakt med en bil är alltid cyklisten den stora förloraren. För många cyklisterna avgör slumpen om man kommer hem till familjen eller hamnar på sjukhus – eller kyrkogården! Från myndighets håll gör obetydliga insatser mot detta. Men som cyklist kan du rädda ditt eget liv ... om du ändrar trafikbeteende.

MATS MONIE

Ljusstark nyhet: **Bosch Light-Star**

Light-Star – en ljusstark nyhet!

Det senaste tillskottet i Bosch extraljussortiment i rostfritt stål. Genererar ett extremt effektivt, komfortabelt och strålande ljus. Finns som Xenon, Halogen LED och Halogen – Välj den typ som passar dig bäst!

BOSCH
Invented for life

BIL- OCH TRAFIKFRÅGOR

Snart är det dags igen, men har du koll på vad som gäller för vinterdäcken? OBS: Däcket på bilden är godkänt för vinterkörning.

FOTO: NOKIAN

1. När måste en bil med en totalvikt under 3,5 ton enligt lag vara utrustad med godkända odubbade eller dubbade vinterdäck när det är vinterväglag, det vill säga när det är snö, modd, is eller frost på någon del av vägbanan där den framförs?

- A. 1 november-31 mars.
- B. 1 december-31 mars.
- C. 1 december-15 april.

2. Under vilken tid är det tillåtet att köra med dubbdäck på gator och vägar där det inte är förbjudet?

- A. 1 oktober-15 april.
- B. 1 november-15 april.
- C. 1 december-15 april.

3. Vilket påstående är rätt om vinterdäck för personbilar under 3,5 ton?

- A. Det räcker med dubbade eller odubbade vinterdäck med ett mönsterdjup på minst tre millimeter på fordonets drivaxel.
- B. Alla hjulen måste ha ett däck med ett minsta mönsterdjup på tre millimeter och däcken ska vara märkta med bokstäverna M och S i någon kombination.
- C. Alla hjulen måste ha ett däck med ett minsta minsta mönsterdjup på tre millimeter och däcken ska vara märkta med bokstäverna M och S i någon kombination och vara framtagna för vinterkörning.

Många fyrhjulingar underkänns vid besiktning

► Sex av tio fyrhjulingar underkänns vid besiktning hos Bilprovningen. Det avser fyrhjuling motorcykel eller fyrhjuling och som är en EU-typgodkänd fyrhjuling motorcykel vars vikt utan last är högst 400 kilo och vars högsta motoreffekt inte överstiger 20,4 hästkrafter. Den får köras på allmänna vägar av förare med körkortsbehörighet B.

I Sverige finns det ungefär 35 000 fordon av den här typen registrerade uppger Bilprovningen. Under 2014 kontrollbesiktigades endast 1 300 stycken, vilket motsvarar sex procent av dem som finns i trafiken. Sex av tio underkändes.

De vanligaste anmärkningarna var på halvljuset, att varningstriangel saknades samt brister på spindelleder, styrleder och hjullager.

Rekordsommar för körkortsprov

► Antalet körprov har ökat med 7,4 procent under juni-augusti jämfört med förra året. För kunskapsproven var ökningen 8,5 procent. Det visar siffror från Trafikverket.

Flera olika åtgärder har gjort att Trafikverket kunnat genomföra fler prov sommaren 2015 jämfört med tidigare somrar uppger myndigheten.

Ett 60-tal trafikinspektörer har anställts de senaste två åren, personal har flyttat sin semester, extrapersonal har tagits in, utökade öppettider och omfördelning av resurser i landet är några orsaker.

Det totala antalet körprov juni-augusti var 87 000 stycken. Antalet kunskapsprov var 115 000 under samma period.

FOTO: DAVID ELDRÖT

Förtydligande bil- och trafikfrågor nr 6

► I förra Motorföraren, nr 6/2015, var det en otydlig bild i Bil- och trafikfrågorna – skyltarna syntes inte. Här kommer bilden på nytt, där skylten för cykelpassage syns tydligare.

CG NORD AB
www.cgnord.se
Tel: 0321-50053

Besök gärna vår webshop på www.cgnord.se

**Tälthallar i alla storlekar för
husbil - husvagnar - båtar mm**

Snart certifikat för bilverkstäder

► Inom ett par år kan bilverkstäder komma att certifieras för att höja branschens kvalitet. Motorbranschens Riksförbund, MRF, Sveriges Fordonsverkstäders Förening, SFVF, och Konsumentverket är överens om en väg framåt på området. Kvalitetssäkrande riktlinjer är ett första steg, för att så småningom utvecklas till en djupare kontroll av verkstädernas verksamhet. En pilotstudie väntas nästa år.

– Certifikatet ska säkerställa fackmässiga reparationer, att kundhanteringen sker enligt branschens reparationsvillkor och att verkstaden drivs som en rörelse, säger Joachim Due-Boje, verkstadsansvarig på MRF.

Riktlinjerna har åtta huvudområden: Kvalitetsledningssystem, Organisation, Avtal, Lagar och förordningar/föreskrifter, Ekonomi, Personal, Teknik och struktur/

rutiner samt Kontroll av verksamhetens rutiner.

Certifierade verkstäder ska genomgå en revision mot riktlinjerna vartannat år samt ha avtal med någon kvalitetskontrollorganisation, som KBV eller Dekra, för tredjepartskontroller. Till skillnad från exempelvis Norge och Danmark råder det etableringsfrihet för bilverkstäder i Sverige och certifieringen ska vila på frivillig i stället för tvingande grund.

Svenska motorcyklar i bra skick

► Fyra av fem motorcyklar godkändes vid Bilprovningens kontrollbesiktning under 2014. 40 000 motorcyklar besiktigades. I genomsnitt var motorcyklarna 16 år och hade körts 200 mil per år.

Av de motorcyklar som underkändes var de vanligaste anmärkningarna halvljus, stopplykta, reflex, för hög bullernivå, bromsbelägg, missljud i hjullager och läckage i stötdämpare.

Motorcyklar kontrollbesiktas första gången efter fyra år i trafik och därefter vartannat år.

FOTO: SVERIGES MOTORCYKLISTER

Fyra av fem motorcyklar godkänns vid Bilprovningens besiktning.

FOTO: KATJA KIRCHER/VTI

Alkohol och cykling ska undersökas i ett nytt forskningsprojekt.

Onyktra cyklister undersöks i ny forskning

► I ett nytt projekt ska Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, forska på synen på alkohol i samband med cykling.

– Tidigare undersökningar har visat att alkoholpåverkan många gånger tycks vara en bidragande orsak till att cyklister omkommer eller skadas svårt i olyckor, säger Henriette Wallén Warner, forskare på VTI i ett pressmeddelande.

Det är inte olagligt att cykla med alkohol i kroppen. Men om du har druckit så mycket att du inte kan cykla på ett säkert sätt och utgör en fara för trafiksäkerheten, då kan du bli stoppad av polisen.

I ett första steg kommer VTI att titta på Trafikverkets djupstudiedata för att analysera dödsolyckor där cyklister varit alkoholpåverkade, både singel- och kollisionsoolyckor. I nästa steg kommer forskarna att intervjua cyklister.

MONROE

European, Japanese, Korean, US car park

»MASTERING
COVERAGE AND SUSPENSION TECHNOLOGY
FOR ANY KIND OF VEHICLE»

Monroe® Original Equipment:

Audi: A1 - A4 - A5 - A6 - A7 - Q3 - Q5; BMW: 1-series, 3-series, X3; Dacia: Duster; New Logan; Logan MCV; Logan Pick Up; Logan Step Away; Logan SUV; Logan Wagon; Sanderia; Ford: B-MAX - C-MAX - Fiesta - Focus - Focus ST - Galaxy - Mondeo - Kuga - S-MAX - Transit Connect; Isuzu: KB; Land Rover: Defender; Mazda: 2 - 3 - 5; Bongo Friendee; McLaren: MP4-12C; FI: Mercedes-Benz: Actros - C-Class - CLS-Class - E-Class - E-Class Coupé - S-Class - Sprinter; Mercedes-Benz AMG: CLS-AMG - E-Class-AMG - S-Class; Nissan: Alfabo - Cabstar - Logan - Navara - Note - NV200; Opel: Ampera; Opel: Agila; Alfa: Alfa - Corsar - Ingegnis; Peugeot: 508; Renault: Clio - L3 - Scenic - Grand Space; Saab: 9-5 - 9-7X - Alfabara; Alfa: Enea - Bitta - Leon - Toledo; Skoda: Fabia - Octavia - Roomster - Superb; Yell: Suzuki: Splash; Swift: Swift Sport; Toyota: Camry - Conquest - Corolla - Etios - Hilux - Minibus - Hilux LCY - Vauxhall: Agila - Astra - Corsa - Insignia; Volvo: C30 - C70 - S40 - S60 - S80 - V50 - V60 - V70 - XC60 - XC70; VW: Caddy - Eos - Golf - LTZ/Crafter - Passat - Passat CC - Polo - Scirocco - Sharan - T5 - Tiguan - Touran - UP

APPROVED ORIGINAL EQUIPMENT MANUFACTURER

TENNECO

TENNECO
www.monroe.com

LEDSON
Starkt Extraljus 9"
Art.nr: 33303259

- 980m räckvidd (0,25lx)
- 25st x 3W Osramdioder
- IP67 (damm- och vattentät)

LEDSON
Kraftfull LED-ramp 21,5"
Art.nr: 33303409

- E-märkt
- 649m räckvidd (0,25lx)
- 40 st x 3W Creedioider
- IP67 (damm- och vattentät)
- Tryckutjämningsmembran

När belysning är viktigt för Dig...

Diodhuset
www.diodhuset.se

info@diodhuset.se 042-453 33 30

Alkobommar i fokus på Tylösandsseminariet

Infrastrukturminister Anna Johansson (S) var en av inledningstalarna på det 59:e Tylösandsseminariet. Försöket med alkobommarna lyfte hon fram som ett gott exempel på en trafiksäkerhetshöjande åtgärd.

– Alkobommarna ser vi som en väldigt tydlig och konkret åtgärd med goda resultat, säger Anna Johansson.

TEXT & FOTO: MARI HAGLUND

INFRASTRUKTURMINISTERN tog upp alkobommarna som en bra trafiksäkerhetsåtgärd i sitt inledningstal.

MHF begärde en viss summa mängd pengar för att kunna driva alkobommarna i Stockholms Frihamn under hela 2015, men fick en mindre summa pengar än vad som begärdes. I dagsläget kommer pengarna räcka för att täcka driften av de automatiska nykterhetskontrollerna till slutet av oktober.

Trafikverket har fått i uppdrag att analysera de juridiska, ekonomiska och praktiska förutsättningarna för att införa alkobommar i vissa hamnar i Sverige. Innan regeringen beslutar om vad nästa steg ska bli, inväntar man Trafikverkets rapport som kommer i november.

– Om Trafikverket kommer till slutsatsen att det här är ett klokt sätt att arbeta, så är ambitionen att bommarna ska finnas kvar i Frihamnen, säger Anna Johansson.

– Då ser vi gärna att verksamheten utökas till fler hamnar.

Anna Johansson framhöll i sitt tal att trafiksäkerheten är ett område som regeringen har för avsikt att lyfta upp. Hon menade att det inte fanns ett tillräckligt stort fokus på frågan hos den tidigare regeringen.

Regeringen planerar satsningar på vägunderhåll och på järnvägen. En annan fråga Anna Johansson

REGERINGSREPRESENTANT. Infrastrukturminister Anna Johansson invigningstalade på Tylösandsseminariet.

fokuserade på var hur vi ska få ned antalet cyklisterna som skadas i trafiken. Regeringen vill se åtgärder på området.

– Vi har för syfte att jobba tillsammans med många intressenter och ta fram en cykelstrategi.

TRAFIKVERKETS NYA generaldirektör heter Lena Erixon. I sitt tal lyfte hon fram framgångarna med Nollvisionen och Nollvisionen 2.0.

– Jag tycker att vi ska känna oss stolta över framgångarna med Nollvisionen, men inte nöjda. Det finns många saker kvar att göra, sa Lena Erixon.

– Vi måste börja titta på de oskyddade trafikanterna – cyklisterna och fotgängarna, tidigare har vi

”Om Trafikverket kommer till slutsatsen att det här är **ett klokt sätt att arbeta**, så är ambitionen att **bommarna ska finnas kvar i Frihamnen**. Då ser vi gärna att verksamheten **utökas till fler hamnar**.”

mest haft fokus på bilen.

Maria Ågren är Transportstyrelsens nya generaldirektör. Hon lanserade nya tankar om hur alkohol kan användas för att hjälpa människor med alkoholproblem.

– Alkolåsprogrammet har visat sig framgångsrikt, konstaterade Maria Ågren.

DEN SOM HAR FÅTT sitt körkort återkallat på grund av rattfylleri har möjlighet att ansöka om körkort med villkor om alkolås, i stället för att bli av med körkortet.

– Vad skulle nästa steg kunna vara? Att människor med alkoholproblem skulle kunna få ett alkolås installerat i bilen, i stället för att inte få ett körkort alls, föreslog hon från scenen i Tylösand.

Maria Ågren lyfte i sitt tal fram frågan om att om att en hel del äldre har kvar sitt körkort, trots att det är olämpligt av medicinska skäl som exempelvis demens.

– Läkarna återkallar inte körkort i den utsträckning vi önskar.

Maria Ågren menar att det är något att fundera över om Sverige skulle införa periodiska kontroller av lämpligheten hos körkortsinnehavare med stigande ålder, som en del av våra grannländer har infört.

MOTORER – TOPPLOCK – VÄXELLÅDOR – TURBO – DIESELUTRUSTNING – PARTIKELFILTER

VEGE Motorer Norden AB | Florettgatan 39 | SE-254 67 Helsingborg | 042-16 42 45 | www.vege.se

VEGE – RECYCLING FOR THE WORLD SINCE 1936

Infrastrukturministern tveksam till hjälm lag

► Sverige borde införa en hjälm lag för cyklister anser NTF. Tre av tio cyklister i Sverige använder hjälm. För barn upp till 15 år blev det obligatoriskt att använda cykelhjälm 2005. I den åldersgruppen ligger hjälmanvändandet på 58 procent.

Frågan om Sverige borde införa en obligatorisk hjälm lag för cyklister, kom upp när Motorföraren intervjuade infrastrukturminister Anna Johansson (S). Hon är tveksam.

– Jag tror att lagstiftningen bör ha en acceptans. Vi kan inte ha lagar som en stor del av befolkningen upplever som fullständigt verklighetsfrånvända. Jag är inte säker på att det finns en mognad i den frågan just nu.

– Då är nästa fråga om det finns en acceptans i befolkningen för att polisen jagar ickehjälmsanvändare istället för knarklangare.

Anna Johansson avslutade med att säga att hon är beredd att titta på en sådan lagstiftning, men att det inte står högst upp på dagordningen.

Ny organisation ska ge starkare polis

► Dan Eliasson är ny rikspolis-chef. Han berättade om polisens nya organisation och att ingen gillar förändringar.

– Vi är kanske inne i den största förändringen som en svensk myndighet har varit i, sa han.

Polisens 21 områden har slagits samman till en myndighet.

– Jag är övertygad om att vi kommer att få en starkare polis, när den nya organisationen är på plats, sa Dan Eliasson.

– En specialistgrupp som trafikpolisen kommer att bli en del av lokalpolisområdena. Alla poliser ska jobba med trafik, men i vilken utsträckning är oklart.

Dan Eliasson är ny rikspolischef.

Tania Willstrand och Lars Englund berättade om riskerna med äldre och bilkörning.

Efter 75 fyrubblas risken att råka illa ut i trafiken

► Om du är äldre än 75 år löper du fyra gånger så stor risk att skadas och dödas i trafiken som bilist.

– När man är äldre är man skörare och om man råkar ut för en olycka får det större konsekvenser, sa Tania Willstrand, filosofie doktor på VTI.

Lars Englund är chefsläkare på Transportstyrelsen.

– Problemet är inte friska äldre, utan många av de sjukdomar som kommer med stigande ålder, sa han.

Demens, synnedsättningar, tillstånd efter stroke, hjärtsjukdomar och alkoholism är några exempel.

Tania Willstrand berättade att åtgärder på tre olika områden kan ge effekt, områdena är infrastruktur, fordon och utbildning.

Anpassning av

infrastrukturen är en åtgärd.

– Äldre har sämre minne och sämre simultankapacitet. Då kan upprepning av information i trafikmiljön vara viktigt.

Att bygga bort farliga korsningar utan trafikljus till rondeller är ett exempel.

När det gäller fordon kan bilens moderna säkerhetssystem fungera som hjälpmedel, menar Tania Willstrand.

– Fordonets tekniska hjälpmedel kan kompensera

för nedsatt körför-måga.

Utbildning där äldre får möjlighet att få uppdaterade kunskaper om trafikregler är en annan åtgärd som kan ha effekt.

AutoSock
...brings you home!

Perfekt hjälp vid snö och isiga vägar

Enkel och snabb att montera

Inga skador på aluminiumfälgar

Lätt och liten att förvara

Nu pris från 395:- inkl moms

KALA
TRYKST OCH SÄKERT BILÄGGENDE

kala.se - info@kala.se - 031-725 77 44

Tomas Jonsson förklarar hur det är tänkt att polisen ska kunna sköta hela lagföringsprocessen av en rattfyllerist via länk i den mobila förhörstrailern. På Tylösandsseminariet visade MHF hur en trailer med mobila förhörsmål skulle kunna se ut.

Mobila enheter ska hjälpa polisen stoppa rattfyllerister

En trailer med tre mobila förhörsmål utrustade med bevisinstrument visades upp på Tylösandsseminariet. Prototypen är MHF:s idé som ska underlätta för polisen att lagföra rattfyllerister ute på fältet.

TEXT & FOTO: MARI HAGLUND

I TRAILERN FINNS tre förhörsmål utrustade med polisens bevisinstrument Evidenzer. Tomas Jonsson är vd för MHF Test Lab. Han tänker sig att konceptet med mobila enheter skulle kunna användas exempelvis i hamnar eller på en vägkontrollplats.

– Tanken är att det här ska fungera som ett komplement för polisen, säger han.

När polisen stoppar en misstänkt rattfyllerist får

personen blåsa i ett sällningsinstrument. I nästa steg får den misstänkte blåsa i ett bevisinstrument eller så tas ett blodprov. För att ta de här proven måste polisen lämna platsen och åka till polisstationen eller till närmaste polisbuss.

– Polisen ska kunna göra allt det här i det mobila förhörssmålet. En ensam patrull ska kunna ta hand om tre rattfyllerister är tanken, säger Tomas Jonsson.

PÅ TYLÖSANDSSEMINARIET visade MHF upp ett exempel på hur hela lagföringsprocessen kan skötas i trailern. Hur det kan fungera visade MHF och Nanopuls upp på Tylösandsseminariet.

Personen får identifiera sig genom att lägga in sitt körkort i en läsare. I nästa steg får personen blåsa

i polisens bevisinstrument Evidenzer. Om provet visar att den misstänkte rattfylleristen har över tillåten promillehalt, behåller maskinen körkortet. I nästa steg finns en kortläsare där personen kan dra sitt kort och betala böterna på plats.

ETT ANNAT SÄTT är att spara tid och resurser är att utrusta polisbilarna med bevisinstrumentet Evidenzer. Det visade Nanopuls och MHF upp hur det kan fungera på Tylösandsseminariet.

Thommy Elgh är polisinspektör vid trafikpolisen i Jönköpings län.

– Jag tror på konceptet med mobila enheter. Man skulle kunna sätta upp en mobil alkobom eller ett förhörsmål vid en vägkontrollplats, säger Tommy Elgh.

Vinner du bilen?

Varje lotteri omfattar endast tusen lottnummer varav ett är det vinnande lottnumret. Du vinner alltid 500 gånger din insats. Det är hundra gånger större chans än att vinna högvinst på en triss. Vill du vinna denna trevliga bil eller 250 000 kr skattefritt är lottpriset 500 kr.

Lotteriet arrangeras av och för MHF (Motorförarnas Helnkyterhetsförbund). Hela överskottet från lotteriet går oavkortat till MHF:s arbete mot alkohol och droger i trafiken.

Vill du köpa en lott eller veta mer besök www.enchanspatusen.se eller ring kundtjänst 08-555 765 65

**VANN
750 000
KRONOR**

Blir du nästa vinnare?

Roland betalade 1500 kr för sin lott och vann 750 000 kr!

EN CHANS PÅ
TUSEN.
ETT LOTTERI FRÅN MHF

GÅ IN OCH KÖP!

**500
KRONOR**

**MÖT VÅREN
I EN MAZDA MX-5**

Tre åtgärder ska stoppa alkohol och droger i trafiken

► Alkohol och droger i trafiken kan vara mycket små problem 2030 tror MHF, om rätt verktyg används.

– Om tre åtgärder genomförs är det möjligt, sa Tomas Jonsson, vd för MHF Test Lab.

De tre åtgärderna är effektivare övervakning, ny teknik i infrastrukturen och smartare fordon. Tomas Jonsson konstaterade att Sverige ligger i framkant på området, men att det ändå finns saker att ta tag i – som att antalet utandningsprov som polisen gör har minskat. Snabbare avrapportering av rattfylleri och större närhet till bevisinstrument är två exempel på åtgärder.

Moderatorn Arne Winerdal frågade om det verkligen är möjligt att nå noll alkohol- och drogpåverkade förare i trafiken på 15 år.

– Precis noll kan vi kanske aldrig få. De notoriska rattfylleristerna måste punktmarkeras, var Tomas Jonssons svar.

Den mest oväntade entrén gjorde Tomas Gullberg på sin fyrhjuling.

”Lite vilda västern kring fyrhjulingar”

► Den mest högljudda entrén på Tylösandsseminariet gjorde Olof Stenlund, sakkunnig på Transportstyrelsen, och Tomas Gullberg, verksamhetsledare för Säker Skog. De kom inkörande på två fyrhjulingar, en traktor och ett terrängfordon. I Sverige finns det 100 000 fyrhjulingar. Det finns flera olika typer av fyrhjulingar: terränghjuling, fyrhjulig motorcykel, traktor, fyrhjulig moped och motorredskap.

– Att det ställs olika krav på de olika fordonen krånglar till det, sa Olof Stenlund.

Beroende på vilket fordon du ska köra ställs olika krav på ålder, förarbehörighet och förarutbildning. En bättre utbildning och strängare krav för att få köra fyrhjuling föreslogs.

– Det är farliga fordon. De är extremt instabila, de kan tippa väldigt lätt, sa Tomas Gullberg.

– Jag vill nog påstå att det är lite vilda västern kring det här fordonet.

Skolsulorna är fotgängarnas vinterdäck

► Cirka 13 200 personer skadas i fallolyckor varje år. Halka är den vanligaste orsaken till fallolyckor. Därför kan vilka skor fotgängaren har på fötterna ha betydelse.

Johan Lindberg är utredare på Trafikverket. Han pratade om att skolsulorna är fotgängarnas vinterdäck.

– För biltrafiken har vi i över 80 år satsat på vinterdäck. Fotgängaren har inte antisladdsystem eller krockkuddar att tillgå, sa Johan Lindberg.

Trafikverket har låtit Sveriges Tekniska Forskningsinstitut testa 19 par skor och undersökt bland annat hårdhet och friktion hos skorna.

– Vi kan direkta konstatera att vi behöver veta mer om skolsulor, sa Johan Lindberg.

Några faktorer som påverkar risken för att ramla är gångförmåga och balans, gånghastighet och steglängd, hälisättning samt gångytans beskaffenhet.

VOLVO CARS DRIVING ACADEMY

PROFESSIONELL UTBILDNING FÖR FÖRARE MED KRAV PÅ SÄKERHET

Vi erbjuder utbildningar året runt, Eco-Safe (Sparsamkörning) två varianter, Trafiksäkerhetsutbildning, Vinterkörning på sjöis, Skyddsförar utbildning samt special anpassade utbildningar och event som möter era önskemål och krav.

VI GER ER MÖJLIGHET ATT UTVECKLAS GENOM VÅRA UTBILDNINGAR

TVEKA INTE – KONTAKTA OSS

KONTAKT / INFORMATION:

Webb: www.volvocars.se/vcda Mail: VCDA@volvocars.com

Fortsatt lönsamt med elbil i Norge

Norge har satsat stort på att öka andelen elbilar. Tidigare i år nåddes det första målet om 50 000 fordon, vilket har föranlett en justering av de ekonomiska incitamenten. Det är dock fortsatt fördelaktigt att köra elbil, för det är ekonomin som är köparnas främsta argument.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

FOTO: NISSAN

ETT BESÖK I NORGE är en upplevelse. Mängden elbilar på vägarna är stor, och bilarna är lätt att särskilja då registreringsnumret alltid börjar med bokstäverna EL. Norge har också målmedvetet arbetat för att öka andelen elbilar, som en del i att minska utsläppen från vägtrafiken.

I maj passerades gränsen 50 000 elbilar, ett mål som gjort att den första etappen är avklarad och att de ekonomiska incitamenten setts över. Om det var miljön som fick de första att köpa elbil, har senare undersökningar visat att ekonomin varit viktigast för nästan hälften av kunderna. Det är inte så konstigt då de årliga besparingarna för en elbilsägare beräknas till ungefär 16 000 norska kronor i form av bland annat fria vägtullar, lägre fordonsskatt och gratis parkering.

– Den främsta anledningen är att slippa betala vägavgifter, säger Christina Bu, generalsekreterare för Norsk elbilforening med 25 000 medlemmar.

BLAND ANDRA lättnader kan nämnas att elbilarna också befriats från den annars så höga registreringsavgiften och moms. Det gör inköpspriset av en elbil fördelaktigt i Norge.

Erik Figenbaum, forskare vid TØI, Transportøkonomisk institutt, understryker vikten av momsbefrielsen.

– Moms på priset ökar skillnaden mellan en bensin- eller dieselbil jämfört med elbil som är dyrare i grunden. Säg att prisskillnaden är 100 000 kronor mellan gammal och ny teknik. Med 25 procent moms blir den 125 000 kronor, säger Erik Figenbaum.

DET OFFENSIVA PAKETET har givetvis kostat i form av minskade skatteintäkter, men så har andelen elbilar i nybilsförsäljningen skjutit i höjden. I mars var andelen 24 procent, sett över årets första sju månader låg snittet strax under 18 procent.

Sedan målet om 50 000 elbilar nåddes har nya riktlinjer för de ekonomiska incitamenten utformats. Det ska fortsättnings-

SLÅR NORSKT REKORD. 50 000-gränsen är passerad och antalet elbilar fortsätter att öka i vårt västra grannland. Fordonen känns lätt igen på registreringsskylten.

”Gradvis får elbilarna fler skatter, men det är fortfarande förmånligt att köpa och äga elbil.”

vis vara fördelaktigt att köra en nollutsläppsbil, men skillnaden jämfört med bensin- och dieslbilar minskar något.

– **JAG TROR INTE** att det kommer påverka försäljningen mycket då teknologin blir bättre med längre räckvidd, säger Erik Figenbaum.

Till exempel kvarstår skattebefrielserna till 2017, för att sedan fasas ut. Gratis parkering och tillträde till kollektivtrafikfilerna kan komma att försvinna 2016 – här kan dock lokala avvikelser förekomma.

– Gradvis får elbilarna fler skatter, men det är fortfarande förmånligt att köpa och äga elbil, understryker Christina Bu.

Sjusitsig elbil nyhet från Nissan

► Nissan är den största tillverkaren av elbilar och storsäljaren heter Leaf. Förra året breddades programmet med e-NV200 som erbjuds som både skåpbil och minibuss. Då var den maximalt femsitsig, men nu finns en variant som kan transportera upp till sju personer.

Passagerarversionen heter Evalia och kostar 350 938 kronor,

utan supermiljöbilspremie.

Bilen har ett ganska enkelt utförande men fungerar utmärkt för persontransporter, för det är i första hand som taxi eller shuttlebuss som Evalia kommer att användas. Räckvidden anges till 17 mil enligt deklARATIONEN, den verkliga räckvidden är ett par mil kortare än så.

i

Lite mer om:

Norrmännens främsta skäl att köpa elbil

- Spara pengar: 48 procent
- Spara miljön: 27 procent
- Spara tid: 12 procent
- Andra skäl: 13 procent

Källa: Norsk elbilforening

HENSONS TVÄTT & SJÖVERKSTAD
TVÄTT · IMPREGNERING · REPARATION

Vi översänder färdig frakt, för inlämning på posten.

Var tvättar du ditt förtält?
HENSONS TVÄTT

Koppargatan 9, Lomma www.hensons.se
Tel 040-412636 info@hensons.se

Skärma av mot rost och ljud

Montera innerskärmar
Finns till personbilar, husbilar och veteranbilar

NYHET!

Nu har vi även
Kylarskydd till bilar

1350:-
/par + frakt och efterkravavgift

LOKARI

RTG Trading Tel 026-10 33 05
info@lokari.se www.lokari.se

- Skyddar hjulhus och skärmkanter mot rost
- Sänker ljudnivån i bilen
- Skyddar hjulhusen mot slitage
- Lätta att montera

LENNANDIA

**Lämna din bil i
noggranna händer**

Hos verkstäder som använder MRF:s symbol har vi rätt utrustning för att gå igenom din bil in i minsta detalj. Det är en av många orsaker till att vi kan säkra kvaliteten och ge dig garanti på service och våra reparationer.

MRF-verkstäderna, www.mrf.se/verkstad

I trygga händer

SPARA 1.850:-!

E-MÄRKT
OSRAM LED
6480 LUMEN
1LUX 447M
1.595:-

CE-BAR 72W
En mindre ljusramp med dubbla rader Osram LED.
Mer ljuseffektiv än en E-märkt 120W ramp med Cree LED!
Mått: 358x78x86mm. Pris **1.595:-** inkl frakt.

Liknande ramp (ej E-märkt) hos konkurrent: 3.445:-!

7" DRIVING 60W
E-märkt Ref:25. Effektbelysning.
Pris **1.595:-**

9" DRIVING 60W
E-märkt Ref:25. Effektbelysning.
Pris **1.695:-**

DRIVING 2448
Osram LED, E-märkt Ref. 40
4320 lumen. **2.195:-**

**12%
Stamkungsrabatt!**
Se villkor i webbutiken.

PRO7 70W
Lillebror är naggande god.
5125 lumen **1.495:-**

PRO9 120W
Ljusstark, Solid och Potent.
8750 lumen **2.795:-**

CURVED-BAR 100W
Följer estetiskt frontens rundning.
9000 Lumen. **2.395:-**

40-tal LED Extraljus & Ramper
från 995:- inkl frakt!
Reservation för slutförsäljning.

3D SPOT-BAR 90W
Bra effekt i kompakt format.
6300 Lumen. **1.495:-**

- 100 artiklar **ARBETSLJUS**
- 197 artiklar **DIODLAMPOR**
- 124 artiklar **EXTRALJUS**
- 522 artiklar **TRUCK & TRAILER**
- 184 artiklar **XENONLJUS**

Årets Superföretag
2011 | 2012 | 2013
XENONKUNGEN
LED Light gear

Om du värdesätter ärlighet, god service och hög kvalitet till bra pris så är detta precis vad vi på Xenonkungen själva vill ha och erbjuder. - Välkommen till oss!

18W Mini Arbetsljus
1350 lumen, 75mm.
Pris **449:-/par!**

Ny serie 2015!
PREMIUM DIODLAMPOR

Priser inkl. moms | 995:- fraktfritt | Omgående leverans

Xenonkungen.com
Tel. 0300-308 60

MHF på

MHF:s mobila alkobom och ledningsbuss har varit ute på turné i Sverige under augusti och september.

– Vi har fått ett positivt mottagande, säger Göran Sydhage, vd för MHF.

TEXT: MARI HAGLUND

UNDER HÖSTEN har turnén besökt Karlstad, Örebro, Borlänge, Norrtälje, Åkersberga, Örnsköldsvik, Umeå, Skellefteå och Luleå.

Syftet med turnén har varit att visa upp hur alkobomarna fungerar. Besökarna har kunnat testa att blåsa i bommen. I ledningsbussen har Tomas Jonsson, vd för

MHF I RAMPLJUSET. Under besöket i Karlstad intervjuades MHF:s vd Göran Sydhage av SVT Värmland.

FOTO: KRISTER HAGLUND

Light FORCE
PERFORMANCE LIGHTING

LED215
1 LUX på 912m!

LED-Ramper

- 10-36V
- Vattentäta
- 3 års garanti
- Alla LED-ramper levereras med inkopplingsats

F

Följ oss på Facebook

Lightforce Sweden AB
0950-120 00
info@lightforce.se

Längd- och utförsäkning vid Sälaterns Fjällgård i Sälen!

Fina skidspår vid Fjällgården och nära till skidspår uppe på fjällvidderna. Lindvallens lifts system på gångavstånd.

Grupper, familjer och enskilda bor, äter och trivs i lugn och nykter miljö.

Stugor 4-7 pers. och rum 2-4 pers.

Grupper upp till 46 personer i samma hus.

Halvpension, eller självhushåll.

Ring 0280-21018

www.fjallgarden.nu

Sälaterns Fjällgård – Blåbandsrörelsen

När det gäller bildelar

LAGA
Tänk Begagnat Först

Besök oss på www.laga.se

turné lär Sverige om alkobommar

MHF Test Lab, i realtid visat besökarna när bilarna och lastbilarna har kört av färjan och åkt i genom de automatiska nykterhetskontrollerna i Frihamnen.

– Vi vill att alkobommarna ska sättas upp i fler hamnar i Sverige, säger Göran Sydhage.

Tanken med turnén är att komma ut och visa upp alkobommarna för allmänheten och makthavare. Ett annat syfte är att MHF:s medlemmar ska få se bommarna fungera.

– Att våra medlemmar får se vad vi jobbar med för projekt är viktigt, så att de känner att de är delaktiga, säger Göran Sydhage.

Tomas Jonsson, vd för MHF Test Lab, ser många fler användningsområden för alkobommar, än som automatisk nykterhetskontroll i hamnar. Exempelvis har bommar använts i kärnkraftverket Forsmark som ett försöksprojekt för att testa nykterheten hos personalen.

– Vi vill visa att alkobommarna går att använda på många olika typer av platser, säger Tomas Jonsson.

ANDRA EXEMPEL på ställen där en automatisk nykterhetskontroll skulle kunna användas är för att kontrollera nykterheten hos sjukhuspersonal, flygpersonal eller på ett åkeriföretag.

I början av september besökte alkobomsturnén Norrtälje och Åkersberga.

BESÖKAREN THOMAS Stenesjö jobbar som konsult i hamnen Kapellskår.

– Det är en bra grej. Alkobommarna borde införas i alla hamnar, säger han.

Agneta Silén aktiv i MHF Eskilstuna var en av dagens funktionärer.

– Jag tycker att det här projektet är suveränt, det bästa tänkbara, säger hon.

Alkobomsturnén är bra för då får människor en chans att se hur det fungerar i praktiken, menar Agneta Silén.

– Det är bra att vi får folk med oss, att de förstår vad vi

håller på med, säger hon.

På förmiddagen besökte turnén Norrtälje. Under den lilla stunden stoppades tre rattfyllerister i bommarna i Stockholms Frihamn, rapporterade Tomas Jonsson.

LEDNINGEN AV alkobommarna sköts från en ledningscentral i Tibro.

– En operatör i Tibro gör samma jobb som det skulle behövas tio-tolv poliser på plats för att göra, säger Tomas Jonsson.

– Med bommarna har vi testat 45 000 personer utan att ha en enda polis.

I Norrtälje kom Norrtälje Tidning på besök.

– På alla platser har det

kommit representanter från media. Det är viktigt att vi får ut vårt budskap den vägen, säger Göran Sydhage.

FÖRETRÄDARE FÖR organisationer som åkerinäringen, myndigheter som Trafikverket och lokala politiker har varit på plats och besökt alkobomsturnén.

Mathias Lindow (FP) är kommunalråd i Österåkers kommun, där Åkersberga är tätort. Han tyckte att alkobommarna är ett bra verktyg.

– Bommarna är en viktig del i att göra hamnarna säkrare. Vilket är intressant för oss eftersom vi är en skärgårdskommun, säger Mathias Lindow.

TRANSPORT VISAR VÄGEN
010-480 30 00

 EcoPar AB

Miljöbränsle

EcoPar® ett syntetiskt drivmedel som ger upp till 90% lägre halter av ohälsosamma avgaser än vanlig diesel.

Passar alla dieselmotorer.

Mer info på www.ecopar.se eller ring 031-711 50 20

Grebbe Fjorden

Turist- och konferensanläggning
★★★★★

Stora möjligheter... året runt

- Camping
vår anläggning är öppen hela året runt
- Relaxavdelning
med bastu och stor tempererad jacuzzi
- Äventyrsgolf
alltid öppen när vädret tillåter
- Övernattning
rum med hotellstandard på vårt pensionat

Bokning /info: 0525-612 11 www.grebbeadalfjorden.se

3 Ljus- bilder

Vi monterade de tre olika strålkastarna på en Land Rover. Kablar med 6 kvadratmillimeters diameter och ett relä användes, motorvarv 1600 varv/minut och avstånd till väggen 20 meter. Alla tre bilderna är obehandlade och tagna med samma låsta exponeringsinställning i kameran.

NBB HALOGEN.

En 100 watts H1-lampa i NBB:s Alpha 225 strålkastare med fjärrljusbild och gav denna ljusbild. Lägre och bredare än Viklights pencilbeam. Pris: 745 kr.

NBB XENON.

Samma strålkastare men med Bilupplysningens xenon-konvertering gav mer ljus och bredare ljusbild. Pris: 695:- för ett set med två lampor på 55 watt vardera. Strålkastare tillkommer.

Teknikrevolution på

Vi lever mitt i en snabb utveckling av strålkastartekniken. Små lysande dioder tar över efter halogen-fyllda glödlampor i glas. Samtidigt blir hel- och halvljus snart ett minne blott när bilarnas kameror lärt sig läsa av var det finns andra fordon och endast bländar av ljuset precis där. Snart har vi dessutom avancerade fjärrljus med laserteknik.

TEXT & FOTO: STEFAN NILSSON

DET HÄR MED hel- och halvljus har vi haft så länge de flesta av dagens bilförare kan minnas. Det fungerar bra i de flesta lägen, men vänstra sidan av vägen blir oupplyst vid möten och när man har en annan bil framför. Det asymmetriska halvljuset var ett lyft på sin tid, men det har svagheter som bländning i kurvor och backkrön. Särskilt med projektorljus som har en mycket skarp avgränsning till ljuskäglan.

Nu kommer de intelligenta strålkastarna som använder bilens kamera för att se var det finns ett annat fordon som kan bländas. Så gott som alla nya bilar är utrustade med en eller flera kameror som läser av omgivningen. Den kameran som läser av vad som finns framför bilen kan användas för att ge bilens dator den information som behövs för att släcka ner belysningen som bländar. Sedan kan strålkastaren bländas av antingen med hjälp av reflektorteknik och små plastskrämmor eller kan man, som exempelvis Audi gör i nya Q7, använda sig

NBB Alpha 225 är en erkänt bra strålkastare. Här med 100 watts halogenglödampa.

Viklights led-strålkastare är betydligt stryktåligare och dioderna lyser mångdubbelt längre än halogen- eller xenon-glödlampor.

av lysdioder som lyser upp ett specifikt område framför bilen. Då släcks helt enkelt de lysdioder som kan bländas och detta följer med om bilen svänger, så att den avbländade ytan blir så liten som möjligt.

AUDI HAR TAGIT LED-TEKNIKEN, light emitting diodes eller lysande dioder, till det yttersta. Nya Q7:an har led-strålkastare, led-lampor bak, vandrande blinkers med en rad led-ljuspunkter samt led-mysbelysning inne i bilen. Lysdioderna har de fördelarna att de håller betydligt längre än glödlampor, är betydligt skaktåligare och drar avsevärt mindre ström. Lysdioderna är också en markering av att Audi väljer senaste tekniken både vad gäller belysning och annat. Den här bilen är fylld med avancerad och dyr teknik. En statusmarkör för många köpare men också en säkerhetshöjare. Nu är det inte så att Audi nöjer sig med att ha utvecklat led-tekniken maximalt. Nästa steg finns redan i R8-modellen och då är det lasertekniken som ger ett extremt fjärrljus med små strålkastare.

NÄR DET GÄLLER EXTRALJUS så kommer led-tekniken mycket snabbt även här. Det kan vara ljusramper eller vanliga runda strålkastare i stil med dagens halogen-strålkastare. Vi har valt att testa ett runt extraljus med led-teknik mot ett något större runt extraljus med halogen-lampa och den senare även med konvertering till xenon-lampa.

Alla MHF-medlemmar har
rabatt på TaxiKurir!

Vi finns i 40 städer i Sverige!
Läs mer på www.taxikurir.se

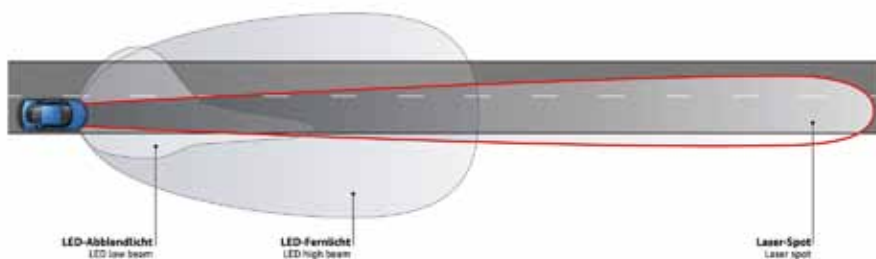
VIK LED.

En led-strålkastare från Viklight med en diameter på 180 mm och en effekt på 60 watt ger en väldigt koncentrerad ljusbild om man väljer pencilbeam. Pris: 1 145 kr.

AUDI MATRIX. Det är många lysande dioder i nya Audi Q7, men viktigast av allt är de nya Matrix-strålkastarna som lyser upp både höger och vänster vägren men bländar av bara för bilen framför och mötet.

strålkastarområdet

AUDI R8 LASERSTRÅLKASTARE. Med hjälp av laserteknik har Audi lyckats skapa en strålkastare som lyser riktigt långt utan att behöva ha extremt stora strålkastare.

EN MATRIX-STRÅLKASTARE. Har 25 lysande dioder för hela ljusbilden. Sedan släcks de av dem som lyser upp en yta där det finns ett annat fordon som kan bländas.

KLASSISK MONTERING. Extraljus i en frontbåge. Nu ger led-tekniken betydligt större möjlighet att variera placeringen.

Resultatet visar att xenon ger bäst ljusstycke i den givna jämförelsen. Halogen ligger inte långt efter vid lux-mätningen, men kameran avslöjar tydlig skillnad i ljusmängd. Den längre xenon-lampan ger en större upplyst yta med den specifika reflektorn vi använde.

Led-strålkastaren har linser framför varje diod och ljusets styrs med hjälp av linserna. Den Vik-light vi testade har ett väldigt riktat ljus, en ljusbild som kallas pencilbeam, men ger också en del ljus runt kärnan i ljusbilden. I centrum gav led-strålkastaren 770 lux vid ett avstånd på 20 meter från strålkastaren, halogen-strålkastaren 600 lux och xenon-strålkastaren 640 lux. Mätte vi tre meter ut från ljusbildens centrum låg både xenon- och halogen-strålkastarna runt 250 lux och led-strålkastaren tappade till 170 lux. En intressant iakttagelse var att led-strålkastaren hade en rund ljusbild, medan den NBB-strålkastare vi använde med halogen och xenon-glödlampa gav en lägre och bredare bild. Fem meter från centrum låg xenon och halogen på 150 respektive 180 lux, medan Viklight gav 32 lux.

SLUTSATSERNA BLIR att de nya Matrix-strålkastarna höjer säkerheten vid mörkerkörning, xenon-strålkastare ger fortfarande ett konkurrenskraftigt ljus som är starkare än halogen och led i extraljus är nästan jämförbart med xenon. En stor fördel med led-tekniken är att den är betydligt tåligare för stötar.

Gilla bilen

WWW.GILLABILEN.SE

gilla oss på **facebook**

Allt färre nykterhetskontroller

Polisen gör allt färre nykterhetskontroller i trafiken. År 2009 gjordes 2,7 miljoner utandningsprov i Sverige och 2014 hade antalet sjunkit till 1,9 miljoner.

– Det har minskat väldigt mycket, säger Erling Andersson, tillförordnad chef för trafikpolisens i region Syd.

TEXT: MARI HAGLUND

FOTO: POLISEN

I SVERIGE ANMÄLDES 6 703 rattfylleribrott och 7 070 drogfylleribrott under det första halvåret 2015.

Bara i Polisregion Syd har antalet utandningsprov mer än halverats sedan 2011. Blekinge, Kalmar, Kronoberg och Skåne län ingår i regionen. Under första halvåret 2011 gjordes mer än 270 000 nykterhetskontroller och första halvåret 2015 var den siffran 115 000.

– Skillnaden är ganska stor, konstaterar Erling Andersson.

Fram till 2011 hade polisen i Sverige ett riktat mål på att myndigheten varje år skulle göra 2,5 miljoner utandningsprov fördelat på de olika polisområdena. Att det målet har tagits bort tror Erling Andersson kan vara en förklaring till det minskande antalet nykterhetskontroller.

– En orsak till att det riktade målet togs bort var kritik från media och polisförbundet. Det var inte fint att hålla på med kvantitativa mål – det vill säga pinnjakt.

Han kan se fler orsaker till att polisen gör allt färre utandningsprov.

– Antalet nykterhetskontroller har avtagit mycket det här året på grund av polisens omorganisation och ett minskande antal trafikpoliser.

ÖVANLIG SYN. Polisen gör allt färre nykterhetskontroller. Antalet utandningsprov har minskat från 2,7 miljoner årligen till 1,9 miljoner på fem år.

Erling Andersson påpekar att det säkert finns vissa nackdelar med pinnjakten, men att göra en stor mängd nykterhetskontroller också har sina poänger.

– **DET FINNS FORSKNING** som visar att 100 000 utandningsprov räddar 3–4 liv, berättar han.

– Bara att vi är ute och gör utandningsprov avhåller människor från att sätta sig i bilen när de har druckit. Chansen att stoppa rattfyllerister ökar ju också desto fler nykterhetskontroller vi gör.

Polisregion Öst omfattar Jönköping, Östergöt-

land och Sörmlands län. Här gjorde polisen 12 785 utandningsprov under det första halvåret 2015. Peter Karlsson är tillförordnad chef för trafikpolisens i regionen. Han menar att antalet nykterhetskontroller i år borde ha varit runt 16 850 stycken.

– **ANTALET UTANDNINGSPROV** borde ha legat på den nivån om man utgår från vad det har legat på föregående år. Vi har inget krav på hur många blås vi måste göra, men vi borde ligga högre, anser Peter Karlsson.

Stor minskning av antalet trafikpoliser

► Trafikpoliserna blir allt färre i Sverige. År 2010 var antalet 498 stycken och nu är trafikpoliserna 374 stycken. I Polisregion Öst ingår länen Jönköping, Östergötland och Sörmland. Under de senaste fem åren har trafikpolisens minskat med 27 procent i region Öst.

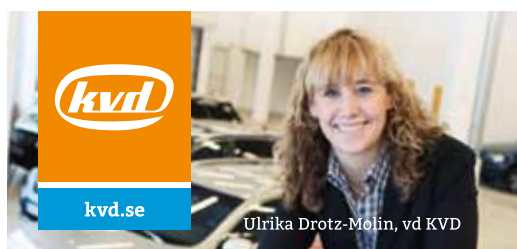
ett tiotal har slutat i år till följd av pensionsavgångar och omorganisation.

Under hösten kommer åtta nya trafikpoliser att rekryteras till regionen.

– Jätteroligt att vi nu får rekrytera nya trafikpoliser, sä-

ger Peter Karlsson, tf chef för trafikpolisens i region Öst.

Minskningen under de senaste fem åren region för region: Bergslagen 45 procent, Mitt 18 procent, Nord 32 procent, Stockholm 21 procent, Syd 22 procent och Väst 18 procent.

Ulrika Drotz-Molin, vd KVD

Det ska vara lätt att sälja bilen.

Ska du sälja din bil?

Vi tar hand om hela affären från första samtal tills att pengarna finns på ditt konto. Vi testar, värderar och säljer din bil på kvd.se. Gör din intresseanmälan idag på kvd.se/saljdinbil.

KVD – Vi värdesätter din affär.

AutoSock

... tar dig hem!

Snabbt, enkelt och effektivt slirskydd!

Med AutoSock i bilen minimerar du risken att bli stående vid akuta situationer och plötslig halka.

Finns till personbilar, husbilar, SUV, lätta och tunga lastbilar.

NDF
FÄLG & TILLBEHÖR

För info om närmaste återförsäljare,
gå in på www.autosock.nu
eller ring oss på **031-86 35 35**

Husvagns- och husbilstransporter över hela Sverige!

KABE

TRANSPORT

Ring 070-33 68 666
per.danielsson@kabe.se

03

"Gå in på BDS.SE idag.
Hur smidigt som helst!"
/Fabian, en av våra
omtänksamma BDSare

Kunskap omtanke

och priset direkt på bds.se

BUTIKER OCH VERKSTÄDER MED PERSONLIG SERVICE

Vi på BDS kan din bil, och vi bryr oss. Allt inom reparationer, service, reservdelar och tillbehör. Boka vår professionella service på bds.se. Välj tid som passar dig och få fast pris direkt. Delbetala med BDS-kortet. Välkommen!

Vi tar hand om bilen

WWW.BDS.SE

Volkswagen erkände utsläppsfusk

VW SLIRAR PÅ SANNINGEN. Nu är det upp till nye vd:n Matthias Müller att försöka återvinna förtroendet för biljätten Volkswagen.

Bilvärlden sattes i gungning när Volkswagen erkände att de fuskat för att kunna sälja dieslbilar i USA. Med en sofistikerad programmering av motorstyrningen kunde elektroniken känna av när ett utsläppstest genomfördes – och anpassade sig därefter och motorerna producerade utsläpp av kväveoxid och kvävedioxid under lagkraven.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG
FOTO: VOLKSWAGEN

I MITTEN PÅ SEPTEMBER briserade en bomb i bilvärlden: Volkswagen erkände att de fuskat med motorstyrningen i sina dieslbilar för att kunna klara lagkraven i USA. Under testspecifika förhållanden aktiverades ett särskilt läge som gjorde att utsläppen av kväveoxid och kvävedioxid underskred de nivåer som miljöskyddsmyndigheten EPA fastställt. Problemet uppdagades redan förra året sedan en

studie genomförts vid West Virginia University där utsläpp mättes utanför den standardiserade testcykeln. Resultaten, med utsläpp upp till 35 gånger lagkraven, fick EPA att börja reda ut var felet låg.

Volkswagen pekade på en rad faktorer, men när tester gjordes med ny mjukvara i bilarna var förbättringarna bara marginella. Skälen som tillverkaren angav var inte giltiga och när de inte skulle få de nödvändiga certifikaten för att kunna sälja sina dieslbilar framgent hade de inget annat val än att erkänna fuskat. Nu väntar vidare utredning, sannolikt enorma böter och därtill stämningar från kunder.

Vid Motorförarens pressläggning hade Volkswagen meddelat att elva miljoner bilar sålts med den särskilda programvaran som återfinns i bilar med dieselmotorn av typen EA 189. Av dessa hade närmare en halv miljon sålts i USA. I Sverige berörs 224 746 av VW-koncernens bilar. Nyare motorer som är godkända enligt Euro 6-normen är inte påverkade.

För ett teknikorierat företag som Volkswagen

är det här en skandal av oanade mått. Samtidigt är fuskat av ett sådant slag att det inte gjorts av en tillfällighet. Som brukligt ville företaget visa handlingskraft och inledde snabbt en utredning som resulterade i att anställda stängdes av. Vd:n Martin Wintherkorn avgick, föga förvånande, och ersattes av Porsche-chefen Matthias Müller.

- UTSLÄPPSMANIPULATIONERNA är en moralisk och politisk katastrof för Volkswagen. Det olagliga beteendet hos ingenjörer och tekniker som är inblandade i utvecklingen av våra motorer chockade Volkswagen lika mycket som det chockade allmänheten. Vi kan bara be om ursäkt och be våra kunder, allmänheten, myndigheterna och våra investerare att ge oss en chans att ställa allt till rätta, lät Berthold Huber, vice ordförande i Volkswagens styrelse, meddela i ett uttalande.

Vad slutnotan för fuskat i form av böter och minskad försäljning landar på återstår att se.

VI FIRAR 30 ÅR
VI BÖRjade PÅ SVART/VITA TIDEN!
I vårt familjeföretag har vi jobbat med Backkamerasystem i 18 år.
Vi förädlar ständigt våra produkter och tar in nyheter i vårt sortiment efter utförliga tester för att klara våra höga krav.

www.wipomatic.nu

Vi hjälper dig gärna
Ring 0243-25 50 10 välj försäljning
eller mejla info@wipomatic.nu

Trådlöst, välj vad du vill ha:

- Integrerat i kameran/monitorn
- Separat mottagare sändare
- Monitor med splitskärm
- Hur många kameror vill du koppla till monitorn
- Monitor som åker upp när du lägger i backen

Våra senaste Nyheter

0243 - 25 50 10 Kunskap * Service * Kvalité - Full kontroll & säkerhet !

ÅRETS CHAMPION. I en dramatisk final lyckades Thed Björk köra hem STCC-guldet för tredje året i rad. Därmed blev närkingen historisk då ingen annan har lyckats med samma bedrift sedan serien skapades 1996. Det var för övrigt Björks fjärde totalseger i mästerskapet – den första tog han redan 2006.

VISAR VERKLIGHETEN. Erling Thelander visar upp ett par promilleglasögon. Beroende på styrka kan man nykter uppleva olika promillehalter.

MHF på plats när racingmästare korades

AKTIVT GÄNG. Glada MHF:are på Ring Knutstorp. MHF Region Skåne mönstrade den här gången (fr. v.) Magnus Abrahamsson, Örkeljunga, Lennart Johansson, Hässleholm, och Erling Thelander, Bjärnum-Vittsjö.

Sista helgen i september kördes STCC-finalen på Ring Knutstorp. MHF Region Skåne fanns på plats, något de ofta är när det arrangeras tävlingar och utställningar på banan.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

FOTO: MICKE FRANSSON

VACKERT BELÄGEN vid Söderåsens fot är motorbanan Ring Knutstorp sedan mer än 50 år ett välbesökt resmål för motorintresserade. Anläggningen är mest känd för sina motortävlingar, men det bedrivs mycket annan verksamhet där, inte minst en gymnasieskola.

Sista helgen i september arrangerades en deltävling i racingserien STCC på banan. För ovanlighetens skull handlade det i år om finalen i nämnda mästerskap. Som många tidigare gånger tidigare hade MHF Region Skåne en utställning i depån.

– Vi kom i kontakt med Ring Knutstorp för många år sedan och har haft ett gott samarbete med både föregående vd och nuvarande vd, Magnus Öhrström, berättar Erling Thelander och fortsätter:

– Regionen har varit flera år på STCC och var i våras med när det var entreprenadmässa. Vi har också försett halkbanan med informationsmaterial om alkohol och bilkörning.

Racingfinalen avgjordes i soligt, höstväder men de rutinerade funktionärerna såg till att förankra sitt tält ordentligt. I sin utställning hade givetvis uppvaknandet – en pedagogisk och ständigt aktuell information om hur mycket alkohol det finns i vanliga alkoholhaltiga drycker. Besökarna gavs också tillfälle att prova promilleglasögon av olika styrka. Under de två dagarna delades omkring 250 broschyrer ut och mer än 400 personer stannade till hos MHE.

FÖR REGION SKÅNE är STCC på Ring Knutstorp en av många aktiviteter under året. Under 2014 var de ute 27 dagar och mötte omkring 4 800 personer. De många mötena är bra att framföra vid exempelvis kontakt med politiker.

– Tillsammans med andra organisationer brukar vi vara med när Skånes Nykterhetsförbund träffar våra riksdagsledamöter. Det finns ett stort intresse för våra frågor, understryker Erling Thelander.

Bilrekonditionerarnas hemlighet!

AUTOSOL POLERCREME KROMGLANS

Många bilrekonditionerares och lackerars hemlighet till fina resultat. Använd produkten som finpolerande rubbing på lacken. Polera för hand eller med maskin. Båtbranschen gjorde samma upptäckt för 30 år sedan. Autosol Kromglans fungerar lika bra på billacken som plastytan. Tub 100 gr. Burk 1 kg.

AUTOSOL COMBI POLISH MED WAX

– polermedel för bil och båt

Polermedlet kiseldioxid, som ingår i denna produkt är mycket effektivt. Med andra ord, ett polermedel värt att pröva, polerar effektivt och har en hållbarhet likvärdig med fast vax. AUTOSOL finns där bil- och båttillbehör säljes.

Testades med toppresultat i fackpressen!

FINNS HOS MEKONOMEN, CLAS OHLSON MFL!

WWW.AUTOSOL.SE

I samarbete med **auto
motor
sport**

Med maximalt grepp på vintern

Är du osäker på om du ska ha dubb eller inte på dina nya vinterdäck? Våra nya tester visar att dubbdäck inte alltid är bäst på is längre.

TEXT & FOTO: SVEN FURULY

Att välja rätt däck kan vara lömskt. Många vinterdäck kan verka hur bra som helst, ända tills det att du verkligen behöver deras prestanda som mest. När det dyker upp en oväntad situation i halka, och du måste bromsa eller väja. Vad är skillnaden på ett bra däck och på ett däck som du inte borde montera på din bil? Och hur viktigt är det att köra dubbat, eller odubbat?

Det är inte lätt. Du måste alltså vara påläst om vad för däck du ska köpa, el-

ler ha en allierad expert som kan hjälpa dig. Låt oss vara den experten när vi nu presenterar årets test av sex nordiska dubbdäck och sex nordiska dubbfria vinterdäck. Testade under flera månader på olika underlag vid olika temperaturer. Testkör- da av flertalet olika branschexperter, där bristerna har identifierats och sammanfattats i det här testet.

Men innan vi tar med dig in i det här testet vill vi bara gå igenom de grundläggande reglerna. Om det är vinterväglag mellan den 1 december och 31 mars är det krav på att ditt fordon har vinterdäck. Däcken måste vara märkta med M+S (M.S, M-S, M&S eller Mud and Snow). Mönsterdjupet måste vara minst 3 millimeter när det är vinterväglag.

Utbudet på vinterdäck är stort. Inte mindre än 894 olika vinterdäck som faller under ovan nämnda kategori finns registrerade i The Scandinavian Tire & Rim Organizations lista. Dessutom över hundra olika regummerade däck.

MÄTRESULTAT DUBBDÄCK

PÅ ASFALT

BROMSNING PÅ VÅTT

80-0 km/h, meter

1. Pirelli	33,06
2. Goodyear	33,63
3. Michelin	33,83
4. Continental	34,59
5. Bridgestone	35,57
6. Nokian	36,53

BROMSNING PÅ TORRT

100-0 km/h, meter

1. Nokian	49,09
2. Michelin	49,14
3. Goodyear	50,08
4. Pirelli	50,50
5. Bridgestone	51,40
6. Continental	51,56

MILJÖ

RULLMOTSTÅND

RRC*

1. Nokian	7,32
2. Pirelli	8,87
3. Goodyear	8,93
4. Continental	9,83
5. Michelin	9,97
6. Bridgestone	10,75

FÖRBRUKNING

Liter/mil

1. Nokian	0,617
2. Pirelli	0,639
3. Goodyear	0,641
4. Continental	0,652
5. Michelin	0,655
6. Bridgestone	0,664

*Rolling Resistance Coefficient

MÄTRESULTAT DUBBDÄCK

PÅ IS

BROMSNING

29-5 km/h, meter

1. Nokian	15,95
2. Michelin	18,66
3. Bridgestone	20,93
4. Continental	21,11
5. Goodyear	21,68
6. Pirelli	22,45

SIDOGREPP

Lufttemp -12 Temp. is -12

1. Michelin	10,0
2. Nokian	9,0
3. Continental	8,0
4. Pirelli	8,0
5. Goodyear	7,5
6. Bridgestone	7,5

ACCELERATION

5-29 km/h, meter

1. Nokian	3,96
2. Pirelli	5,00
3. Bridgestone	5,34
4. Michelin	5,44
5. Continental	6,36
6. Goodyear	7,21

HANDLING

Lufttemp -1 Temp. is -12

1. Nokian	8,0
2. Continental	7,5
3. Goodyear	7,0
4. Michelin	7,0
5. Bridgestone	7,0
6. Pirelli	6,5

PÅ SNÖ

BROMSNING

37-5 km/h, meter

1. Goodyear	18,03
2. Pirelli	18,15
3. Nokian	18,31
4. Bridgestone	18,35
5. Continental	18,51
6. Michelin	18,88

SIDOGREPP

Lufttemp -12 Temp. is -12

1. Nokian	10,0
2. Continental	10,0
3. Bridgestone	8,5
4. Goodyear	8,5
5. Michelin	8,0
6. Pirelli	7,5

ACCELERATION

5-29 km/h, meter

1. Nokian	4,62
2. Bridgestone	4,62
3. Pirelli	4,68
4. Michelin	4,71
5. Goodyear	4,74
6. Continental	4,80

HANDLING

Bana, tid

1. Pirelli	1.34.79
2. Goodyear	1.35.30
3. Nokian	1.36.39
4. Continental	1.36.65
5. Bridgestone	1.37.05
6. Michelin	1.38.05

Många av dessa är inte längre i produktion, men kan ändå dyka upp hos mindre noga räknade aktörer och på hemsidor. Och du bör se till att däcken du köper inte är gamla, att de passar till vårt nordiska klimat och att de har prestanda som matchar din bil.

VARJE ÅR GENOMFÖR auto motor & sport-organisationen en mängd däcktester. De tyska kollegorna bidrar med expertis om de bästa kontinental vinterdäcken, och i Norden görs egna sommardäckstest.

Den här gången har norska, finska och svenska testförare genomfört testkörningar och mätningar av däcken i finska Ivalo under perioden januari till maj. Vi har använt delar av Nokians testanläggning men samarbetat med Test World för att vara helt säkra på att få oberoende testresultat.

Vi har valt att fokusera på sex välkända däcktillverkare för att det är främst dessa som är av intresse för er läsare. I alfabetisk ordning är de som följer: Bridgestone, Continental, Goodyear, Michelin, Nokian och Pirelli. Alla de testade däcken håller en hög kvalitetsnivå och är intressanta att testa för att upplysa er läsare om de är värda sitt pris. Precis som när vi gör urvalet av de bilar vi testar.

Vi har valt att testa ett dubbat och ett dubbritt däck från var och en av

de nämnda tillverkarna. Alla de testade däcken levereras i ett flertal olika dimensioner. Den dimension vi har fokuserat på är 225/45 R17, vilket är en standarddimension på många av våra populäraste bilmodeller som till exempel Audi A4, Mercedes C-klass och Volvo V70.

HURUVIDA DU SKA VÄLJA dubbdäck eller dubbfria vinterdäck beror på en rad faktorer. I de olika tabellerna för testresultaten får du en överblick av däckens egenskaper under olika förhållanden, men du ska också ta dina lokala väglagsförhållanden i beaktning. Myndigheter vill få ner användandet av dubbdäck och på flera gator är det dessutom förbjudet att köra med dubb. Det leder också till att allt fler väljer dubbfria vinterdäck. Andra försök till att minska vägslitage och eventuella partikelhalter är dubbdäck med färre och lättare dubb i. Vi har inte låtit sådana här aspekter påverka testet, utan fokuserar på däckens prestanda under de olika förhållandena.

Vi har heller inte tagit hänsyn till priset när vi har testat däcken. Det finns inga vägledande priser i däckbranschen, och priserna på de testade däcken kan därför skilja sig åt markant. Kolla upp priserna hos olika däckfirmor och leverantörer. Glöm inte att inkludera priset för montering, balansering och nya ventiler innan du väljer dina vinterdäck.

DUBBDÄCK

RESULTAT

		NOKIAN Hakkapeliita 8	MICHELIN X-Ice North 3	CONTINENTAL Conti IceContact	GOODYEAR Ultra Grip Ice Arctic	PIRELLI Ice Zero	BRIDGESTONE Blizzak Spike 01
TESTFAKTA							
Cirkapris kr		1 800:-	1 600:-	1 800:-	1 400:-	1 400:-	1 600:-
Dimension		225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17
Hastighetsindex		190 km/h	190 km/h	190 km/h	190 km/h	190 km/h	190 km/h
PÅ IS 45%							
Bromssträcka	15 %	1,50	1,20	1,05	0,98	0,90	1,05
Acceleration	10 %	1,00	0,80	0,70	0,75	0,85	0,80
Sidogrepp	5 %	0,45	0,50	0,40	0,38	0,40	0,38
Handlingbana	10 %	0,80	0,70	0,75	0,70	0,65	0,70
Handlingbana subjektivt	5 %	0,40	0,35	0,38	0,35	0,33	0,35
PÅ SNÖ 25%							
Bromssträcka	5 %	0,45	0,40	0,43	0,50	0,48	0,43
Acceleration	5 %	0,50	0,45	0,43	0,45	0,48	0,50
Sidogrepp	5 %	0,50	0,40	0,50	0,43	0,38	0,43
Handlingbana	5 %	0,45	0,35	0,43	0,45	0,50	0,40
Handlingbana subjektivt	5 %	0,50	0,46	0,49	0,50	0,52	0,47
PÅ VÅT VÄG 15%							
Bromssträcka	5 %	0,40	0,40	0,45	0,48	0,50	0,43
Handlingbana	5 %	0,50	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51
Handlingbana subjektivt	5 %	0,48	0,50	0,49	0,48	0,45	0,49
PÅ TORR VÄG 10%							
Bromssträcka	5 %	0,50	0,50	0,38	0,43	0,43	0,38
Handlingbana subjektivt	5 %	0,38	0,34	0,36	0,36	0,31	0,34
EKONOMI							
Rullmotstånd	5 %	0,50	0,40	0,43	0,43	0,43	0,38
TOTALT		9,31	8,79	8,19	8,19	8,13	8,06
BETYG		★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★

Inbromsning: Däckens bromssträcka är mätt på is, snö samt våt och torr asfalt. Testerna är genomförda i temperaturer som spänner sig från -30 till +10 grader, och på olika testbanor och underlag. Bromsmätningarna på is är genomförda i en specialbyggd inomhusanläggning där man kan reglera temperatur och fuktighet. In- bromsningarna på snö samt torr och våt asfalt är genomförd på olika testbanor utomhus. Alla däck är testade inom ett kort tidsintervall för att de ska ha samma förutsättningar. För att bilens abs-system inte ska påverka resultatet på is korrigeras bromsdatan till 5 km/h = stillastående.

Acceleration: Utförda i samma testanläggning som bromsproven. Särskilt acceleration på is kräver ett specialunderlag som utesluter alla osäkerhetsmoment. Även här korrigeras testdatan så att den startar vid 5 km/h.

Sidogrepp: Bilen kördes på olika cirkelformade banor

SÅ HAR VI TESTAT

där underlaget bestod av is eller snö. Vi har mätt ett antal varvtider för att få fram ett medelvärde som motsvarar däckets sidogrepp. Under det här testet har vi även betygsatt egenskaper som styrning, understyrning, när detta inträffar samt hur lätt det är att hämta tillbaka greppet.

Köregenskaper: Bilen har körts av tio olika testförare på banor med snö, is och våt asfalt. Ett antal varv har körts där de tre varv med närmast varvtid har gett underlag för testresultaten.

Körkänsla: Hur bilen uppför sig med de olika däcken på de olika underlagen. Över- och understyrning, karaktär och hur däck betar sig på greppgränsen. Ett däck som kommunicerar innan det släpper gör det mycket enklare för föraren att häva sladdar och känna av underlaget. Skillnaderna mellan de olika däcken är stora här!

Rullmotstånd: För att ge en bild av hur däck påverkar bilens bränsleförbrukning. Alla däck är mätta i samma trumma. Lägg märke till sambandet mellan däckets vikt och dess rullmotstånd.

Driftsekonomi: Här kör vi testbilen (Volvo V70) i 80 km/h på samma underlag med de olika däcken och mäter förbrukningen.

BLI ETT MED DINA DÄCK

Bli ett med vägen så blir vägen ett med dig

Winter *i**Pike RS⁺

Delad 2:a placering
i Tekniikan Maailmas vinterdäckstest 17/2015

Hankooks nya dubbdäck med ett utmärkt grepp på is. Bäst rullmotstånd i test utfört av Tekniikan Maailma.

HANKOOK
driving emotion

hankooktire-eu.com/se

VI BYGGDE DIN BIL. LÅT OSS BERÄTTA VILKA DÄCK DU SKA HA.

JUST NU! VINTERDÄCK FRÅN CA 1 295 KR STYCK, MONTERADE OCH KLARA*.

Ungefär som fyra handflator. Det är all kontakt bilen har med underlaget. Det ställer ganska höga krav på däcken, om man skall uttrycka sig mildt. Med rätt däck kör du säkrare och undviker obehagliga överraskningar. Alla däck är inte lika, men vi som byggt din bil vet vilka som passar bäst för din Volvomodell och dina körförhållanden. Så när du skall byta däck, prata med oss först. Välkommen till din Volvohandlare.

*Priset gäller friktionsdäck eller dubbdäck i premiumkvalitet med dimensionen 195/65R15.

FRIKTIONSDÄCK

RESULTAT

		NOKIAN Hakkapeliita R2	MICHELIN X-Ice Xi3	GOODYEAR Ultra Grip Ice2	CONTINENTAL ContiVikingContact 6	BRIDGESTONE Blizzak WS-80	PIRELLI IceControl Winter
TESTFAKTA							
Cirka pris kr		1 600:-	1 500:-	1 800:-	1 800:-	1 600:-	1 700:-
Dimension		225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17	225/45 R17
Hastighetsindex		170 km/h	210 km/h	190 km/h	190 km/h	210 km/h	190 km/h
PÅ IS 45%							
Bromssträcka	15 %	1,50	1,43	1,28	1,13	0,98	1,20
Acceleration	10 %	1,00	0,95	0,85	0,80	0,65	0,80
Sidogrepp	5 %	0,50	0,45	0,43	0,40	0,33	0,40
Handlingbana	10 %	0,80	0,75	0,70	0,65	0,75	0,65
Handlingbana subjektivt	5 %	0,40	0,38	0,35	0,33	0,38	0,33
PÅ SNÖ 25%							
Bromssträcka	5 %	0,48	0,45	0,40	0,43	0,50	0,43
Acceleration	5 %	0,48	0,48	0,43	0,50	0,45	0,40
Sidogrepp	5 %	0,50	0,43	0,35	0,40	0,48	0,35
Handlingbana	5 %	0,48	0,48	0,40	0,45	0,50	0,45
Handlingbana subjektivt	5 %	0,50	0,49	0,47	0,48	0,52	0,48
PÅ VÅT VÄG 15%							
Bromssträcka	5 %	0,45	0,40	0,50	0,43	0,38	0,30
Handlingbana	5 %	0,50	0,48	0,52	0,51	0,48	0,47
Handlingbana subjektivt	5 %	0,50	0,48	0,52	0,51	0,48	0,47
PÅ TORR VÄG 10%							
Bromssträcka	5 %	0,45	0,38	0,40	0,48	0,50	0,30
Handlingbana subjektivt	5 %	0,39	0,31	0,37	0,34	0,31	0,28
EKONOMI							
Rullmotstånd	5 %	0,50	0,45	0,48	0,45	0,38	0,43
TOTALT		9,43	8,79	8,45	8,29	8,07	7,74
BETYG		★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★

MÄTRESULTAT FRIKTIONSDÄCK

PÅ IS		PÅ SNÖ	
BROMSNING 22-5 km/h, meter		BROMSNING 36-5 km/h, meter	
1. Nokian	10,41	1. Bridgestone	17,75
2. Michelin	10,43	2. Nokian	17,87
3. Goodyear	10,69	3. Michelin	18,13
4. Pirelli	10,90	4. Pirelli	18,44
5. Continental	11,07	5. Continental	18,78
6. Bridgestone	11,66	6. Goodyear	18,91
SIDOGREPP Lufttemp -11 Temp. is -10		SIDOGREPP Lufttemp -12 Temp. is -12	
1. Nokian	10,0	1. Nokian	10,0
2. Michelin	9,0	2. Bridgestone	9,5
3. Goodyear	8,5	3. Michelin	8,5
4. Pirelli	8,0	4. Continental	8,0
5. Continental	8,0	5. Pirelli	7,0
6. Bridgestone	6,5	6. Goodyear	7,0
ACCELERATION 5-22 km/h, meter		ACCELERATION 5-36 km/h, meter	
1. Nokian	4,06	1. Continental	4,45
2. Michelin	4,09	2. Michelin	4,45
3. Goodyear	4,27	3. Nokian	4,47
4. Pirelli	4,46	4. Bridgestone	4,52
5. Continental	4,46	5. Goodyear	4,62
6. Goodyear	5,25	6. Pirelli	4,66
HANDLING Lufttemp -14 Temp. is -13		HANDLING Bana, tid	
1. Nokian	8,0	1. Bridgestone	1.34.02
2. Bridgestone	7,5	2. Michelin	1.34.13
3. Michelin	7,5	3. Goodyear	1.34.66
4. Goodyear	7,0	4. Nokian	1.34.82
5. Pirelli	6,5	5. Pirelli	1.35.74
6. Continental	6,5	6. Continental	1.36.65

MÄTRESULTAT FRIKTIONSDÄCK

PÅ ASFALT

BROMSNING PÅ VÅTT

80-0 km/h, meter

1. Goodyear	33,41
2. Nokian	36,32
3. Continental	36,65
4. Michelin	37,41
5. Bridgestone	37,86
6. Pirelli	38,32

BROMSNING PÅ TORRT

100-0 km/h, meter

1. Bridgestone	45,35
2. Continental	46,23
3. Nokian	47,22
4. Goodyear	48,06
5. Michelin	48,61
6. Pirelli	53,31

MILJÖ

RULLMOTSTÅND

RRC*

1. Nokian	7,17
2. Goodyear	7,35
3. Continental	8,01
4. Michelin	8,05
5. Pirelli	8,74
6. Bridgestone	10,69

FÖRBRUKNING

Liter/mil

1. Nokian	0,614
2. Goodyear	0,621
3. Michelin	0,627
4. Continental	0,629
5. Pirelli	0,633
6. Bridgestone	0,658

*Rolling Resistance Coefficient

DÄCKBRANSCHEN I SAMVERKAN

Däck-, Fälg- och Tillbehör-
leverantörernas Förening

SPECIAL Fälgar

SPEED with SPIRIT and CARE

DET BREDASTE SORTIMENTET DE SNYGGASTE FÄLGARNA
hittar du på www.specialfalgar.se

NITRO
W H E E L S

Den fullbokade mässcampingen i anslutning till Elmia rymmer 2 700 fordon.

RETROHUSVAGN MED STIL. Tåb Mexican Sunset fick många att le.

RYMLIGT. Nya husbilar har ofta rejäla kök med flera arbetsytor som Kabe Travel Master.

Har du tänkt att byta till nya fälgar med bredare däck och lägre profil? Vad måste du tänka på när du byter till en annan dimension? Du får alla svar på vår hemsida, under fliken Information - Utbyte av däck och fälg.

THE SCANDINAVIAN TIRE & RIM ORGANIZATION

Välkommen till vår hemsida!
www.stro.se

Gå in idag och beställ 2015 års STRO DATABOK. Innehåller nya och äldre data för nästan 6800 däckdimensioner, samt de senaste uppdaterade bestämmelserna för däck och fälgar.

2015 rekordår för husbilar

Husbilen stod i fokus under Elmia Husvagn Husbil, som lockade mer än 35 000 besökare andra veckan i september. Aldrig tidigare har väl intresset för husbilar varit så stort.

TEXT & FOTO: CENNETH SPARBY

Enligt Lars-Erik Paulsson på Husvagnsbranschens Riksförbund (HRF), så blir 2015 ett rekordår när det gäller inköp av husbilar.

Flera av nästa års modeller premiärvisades i Jönköping under Nordens största mässa för mobila campare.

Försäljningen av husbilar har gått stadigt uppåt sedan millennieskiftet och i år ser siffrorna ut att gå mot en "all time high". Fram till och med augusti har 3 357 husbilar registrerats, en ökning med 3,6 procent jämfört med samma period förra året. Under augusti registrerades över 350 husbilar, jämfört med drygt 280 för augusti 2014.

– Det finns många skäl bakom ökningen, först och främst förstås att det är ett inspirerande sätt att tillbringa sin fritid. Flera nya kundgrupper har också fastnat för husbilarna, säger Lars-Erik Paulsson.

MÄSSANSVARIGE Jörgen Nyström pekar på en aktiv grupp resenärer, som sålt både villa och båt för att bli mobila längs vägarna.

– Det har blivit inne att vara ute, där husbilen är perfekt som både medel och mål för skidåkare, golfare, cyklisterna och andra friluftsfantaster.

Så intresset för det mobila friluftslivet bara ökar. Svensk camping har närmare 15 miljoner gästnätter om året, enligt statistik från branschorganisationen SCR. Faktum är att varannan övernattnings som görs utanför hemmet under sommarmåna-

dena juni, juli och augusti sker på en camping.

Som vanligt var MHF Camping Club på plats, med en välbesökt monter. Denna gång med en alkobom på plats. Systemet med alkobommarna är utvecklat av MHF och mjukvaran av det svenska företaget Servotek.

– Det känns jättebra att få visa upp den automatiska nykterhetskontrollen och låta besökare provblåsa, för att se om de får grönt ljus eller inte. Ett sätt att uppmärksamma vår strävan att ingen ska dö av rattfylleri på våra vägar, säger clubchef Jan-Åke Hansson från Staffanstorps.

Han började husvagnscampa redan 1964, men satsar sedan tre år tillbaka på ett smidigare husbilsresande.

– Jag älskar att fricampa och behöver väldigt sällan använda ström när jag är ute under sommarhalvåret.

Som åretruncampare vill han ha ett mobilt boende som står pall för svensk vinterkyla.

– Så jag håller mig till Kabe, vare sig det gäller husvagn eller husbil. Rejält vinterisolerade och trivsamma, menar Jan-Åke Hansson.

Caravan Clubs camping i Tandådalen är vinterfavoriten, nära backar och spår, och dessutom med värmande bastu.

Elmiamässan ser Jan-Åke som ett utmärkt tillfälle att marknadsföra både MHF och dess Camping Club.

– Ambitionen med vår monter är förstås att vi ska locka än fler Elmiabesökare att bli medlemmar.

UTANFÖR MÄSSHALLARNA var förväntan stor inför mässdagarna. För Elmia Husvagn Husbil är också en social mötesplats. Många kommer hit för att umgås. Den tillfälliga fullbokade campingen har plats för 2 700 fordon. Utöver det finns över 2 000 ställplatser på mässans parkeringar.

Joacim Karlsson från Göteborg och Peteri ▶

FOTO: ELMIAMÄSSAN

FLEXIBELT. En Globecar, med skjutdörr i sidan, får lätt plats på en vanlig parkeringsruta.

Svenska Tält i Dorotea AB
Box 18 • Timmervägen 5
917 21 Dorotea
Tel: 0942-108 15
Fax: 0942-109 53
E-post: info@svenskatalt.se
Webplats: www.svenskatalt.se

TUNNELSEENDE. Den drygt elva meter långa husvagnen Kabe Imperial kostar närmare miljonen och bjuder på en hel del lyx.

VISST MINNS NI? Lite campingnostalgi måste det också finnas plats för.

► Tarakkamäki från Karlskoga var här med sina husvagnar för tionde året i rad.

– Ja, vi får ju inte missa årets höjdpunkt, säger de båda samstämmigt.

De är värddar i Hobby-byn på det vidsträckt campingområdet, och under denna mässa samlades drygt hundra medlemmar i Svenska Hobbyklubben för att umgås och prata campingliv.

Joacim och Peteri med familjer träffades för snart tio år sedan på en husvagnssamling och har under flera somrar rest på semester tillsammans, bland annat till Kroatien.

Joacim kommer dessutom från en riktig campingfamilj, som kuskat runt med husvagn året om sedan han var ett par år gammal.

I somras reste han genom delar av Norge på slingriga bergsvägar.

– En utmaning i sig, som verkligen krävde fokus och koncentration, säger han med ett leende.

Inte så långt från huvudentrén, ute på stora par-

keringen, fann Marianne och Bengt-Göran Ilvell från Karlskrona den perfekta spanarplatsen – vid infarten till campingen.

– Vi är trogna husbilsresenärer, och dessutom nyblivna pensionärer med lust att resa.

De kör numera en Globecar, en ”plätis” som smidigt får plats på vanliga parkeringar inne i stadskärnorna, och som är lätt att ratta på kurviga vägar.

DEN HÄR MODELLEN av husbil kan mer liknas vid en van eller lätt lastbil med skjutdörrar på sidan, och börjar nu få sitt genombrott även i Sverige. En bil för mer aktiva människor som söker sig vid sidan av de traditionella campingplatserna.

I Europa är uppemot 40 procent av husbilsförsäljningen plätbilar, och under de senaste två åren har den etablerat sig även på den svenska marknaden.

– Vi ledsnade på vår gamla Adria av större mo-

dell, och ville ha ett klart smidigare fordon, i och med att vi alltid fricampar, berättar Marianne.

De älskar småvägar och att ”köra vilse”, som Bengt-Göran skrattande uttrycker det.

Paret har husbilssemester i Kroatien och även övervintrat i Spanien. Sommarens utfärd gick till de baltiska länderna, en resa som definitivt gav mersmak på fler och längre Europaresor.

– Nu är det några år sedan vi var här på Elmia. Det som lockar oss nu är att kolla in Knauss och Hymers nya kompaktbilar. Så vem vet – Elmiabesöket kanske slutar med ett bilköp.

Inne i mässhallarna var det tätt mellan utställarna, som visade på två tydliga trender för både husvagnar och husbilar: större och lyxigare samt mindre och smidigare. Dessutom fanns ett ökat fokus på säkerhet och teknikutveckling, med wifi och internetuppkoppling i både vagnar och bilar.

I Kabes monter fick du veta mer om företagets nya mobilapplikation. Via den kommer ägaren åt

CAMPINGKOMPISAR. Joacim Karlsson och Peteri Tarakkamäki ser fram emot Elmiamässan och umgänget med de andra Hobby-resenärerna.

NYKTERHETSKONTROLL. Mässbesökaren André Andersson testar blåset i MHFs monter. Åke och Britt-Marie Nygren möter folk i montern.

KOMPAKT BYGGE. "Plåtisen" är här för att stanna. En Hobby Vantana med två bäddar kostar cirka 600 000 kr.

husbilens system, oavsett var bilen står. Det går till exempel att styra värmesystemet från skidbacken om du är uppe i fjällen, eller att fälla ut den elektriska markisen.

Andra nyheter är tillvalet med automatiska stödben som själv reglerar husbilens nivå, ett torkrum i förrådet och en extra hjulaxel för möjlighet att lasta mer ombord.

HOBBY CARAVAN lyfte fram köket som samlingspunkt i presentationen av de nya husvagnsmodellerna. Ett smartare designat kök med rymligare kylskåp ska ge mer utrymme för matlagningen.

Alla vagnar har utrustats med en ny, längre kökshäll för att få mer yta att arbeta på. När spisen inte används kan den täckas med en perfekt utformad glasskiva.

Även Kabe har utvecklat design och komfort. Husvagnarna i Kabes GLE-serier ska ge känslan av två rum och kök, där den bakre sovdelen kan

VARSA GOD! För kaffesugna mässbesökare var gratispresson en riktig höjdare.

GEMENSAMT INTRESSE. – Vi ska bland annat kolla Hymers nya husbilar, säger Bengt-Göran och Marianne Ilvell, som campar på parkeringen.

Specialpriser för husbilar & husvagnar!

Malmö → Travemünde
1 fordon 6-12m långt & upp till 5 pers.
699* kr
på våra morgon- och dagavgångar

- Resperiod t.o.m. 31/10 2015
- 1 fordon 6-12m långt och upp till 5 pers.
- Morgon- och dagavgångar
- Bokas med bokningskoden "PLUSSIZE"
- Tel. 0771 - 340 900
- passenger@finnlines.com

www.finnlines.se

Finnlines
a Grimaldi Group company

*Priset gäller morgon- och dagavgångar från Malmö-Travemünde och v.v. Begränsat antal platser. Boknings- och reseperiod t.o.m. 31.10.2015. Se www.finnlines.se för fullständiga villkor.

MÄSSANS DYRASTE? Concorde Centurion Liner – ett mobilt lyxhem för 5,6 miljoner kronor. **SIDOVERKSAMHET.** De kompakta elcyklarna har nu gjort sitt intåg.

► inkludera allt från dubbelsäng i olika lägen till våningssäng och soffgrupp. Kabe har även tagit fram ett nytt elektriskt stödben för att snabbt förankra vagnen.

Adria visade upp sin helt omarbetade Alpina-serie. Allt från konstruktion till planlösning, inredning och de mindre detaljerna.

– Det ska se bra ut och vara praktiskt, men framförallt har stort fokus legat på hållbarhet, säger Peter Blomqvist, vd på Adria Caravan AB.

Nytt panoramafönster i framdelen ger dessutom ett väsentligt ökat ljusinsläpp.

Den nya konstruktionen är extra tålig och grejar med råge det bistra nordiska vinterklimatet. Det gör att Adria förlänger garantin från fem till sju år.

FÖR LYXLIRARNA och drömmarna fanns förstas Concorde på plats med det 10,6 meter långa flaggskeppet Centurion Liner. Husbilen för den som vill ta villan med sig på vägen. Ett garage

ingår självklart i prislappen på drygt 5,6 miljoner kronor. Extrabilen får du dock köpa till, som smidigt kan vinschas in och ut ur husbilens bakre del.

Alla som gillar nostalgi hyllade också Tabberts ”comeback” med nya generationen T@B.

En läcker retrohusvagn i starka färger, där modellen Mexican Sunset framför allt lockade yngre besökare. Prislappen börjar på drygt 130 000 kronor, vilket känns som ett fynd i samlingen av mer kostbara miljonfordon på mässgolvet.

Längta bort...

Välkommen in och gör din husbilsaffär idag!

ALINGSÅS HOL HAKELID 21 **KUNGSÄNGEN** MÄTARVÄGEN 3B
KARLSTAD BLEKEGATAN 4 **LOMMA** JÄRNGATAN 39

**Autohallen
Husbilar**

www.autohallenhusbilar.se

ÅRETS NYHET:

FÖRBRÄNNINGSTOALETTEN

Lägg till en gasdriven förbränningssto från Cinderella för endast 39 900 kr när du köper din nya Polar 2016.

Välkommen in i Polars värld

Din Polar 2016 gör precis som du vill var du än väljer att vara – året runt. När du vill åka vidare följer den bilen perfekt på vägen. En bättre lastutjämnning gör att hjulen alltid har perfekt kontakt med vägen. Det ger dig bättre komfort, köregenskaperna och säkerhet – och en lättare vagn med högre nyttolast. Som alltid täthetstestar vi varenda vagn. Det är vi ensamma om i branschen!

POLARVAGNEN.COM • FACEBOOK.COM/POLARVAGNEN

wecamp

GoCamp och WeCamp...

...är unika och specialanpassade tillbehör för husbil och husvagn. Finns endast hos din KAMA-handlare.

GoCamp

Nu kan du hämta nya katalogen 2016 med över 300 sidor tillbehör – finns hos din KAMA-handlare!

Vintertält Ventura Sälen

Helårstält där djupet på 140 cm uppfyller de krav som vissa campingplatser ställer med hänsyn till snöröjning. Tältduk och tak i PVC-belagd polyester. Vintersäkring ingår som standard. Stativ: Prenox stålrör. Markmått: 380 x 140 cm och 280 x 140 cm. Kan extrautrustas med termotak.

Handla tillbehör via **KAMA Order To Store (OTS)**

Enklare kan det inte bli! Se info KAMAs hemsida.

Miata tillbaka till rötterna

Ibland är det enkla det svåra. Som att bygga en både lätt och modern sportbil till ett vetligt pris. Mazda har gjort sitt yttersta för att ta fjärde generationen av MX-5 tillbaka där det en gång började – med en vikt under tonnet och oändlig körglädje.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

FOTO: MAZDA

I MER ÄN 25 ÅR har Mazda MX-5, populärt kallad Miata, spridit körglädje bland bilförare världen över. Närmare 950 000 exemplar har tillverkats, varav 300 000 har hittat till Europa. I Sverige hade fram till senaste årsskiftet 2 590 exemplar registrerats nya via officiella kanaler.

En stor del av framgången ligger i bilens enkelhet med frontmotor och bakhjulsdrivning. Det är

samma upplägg som 1960-talets förlagor MGB Roadster och Lotus Elan hade, men kombinerat med japansk kvalitet och driftsäkerhet.

Nu, när den fjärde generationen MX-5 rullar ut på vägarna, är modellen i sitt livs form.

MEST IÖGONFALLANDE är den vassa designen. Bilen ser klart tuffare ut än tidigare, utan att för den skull tappa sin identitet. Det handlar fortfarande om en klassisk, öppen sportbil med plats för två. Formgivningen till trots har de allra största vinsterna gjorts under skalet. Ingenjörerna har jobbat hårt på att få ned vikten och det arbetet har gjort resultat. Jämfört med företrädaren väger nya MX-5 bortåt 100 kg mindre och ligger därmed nära den första generationen som utvecklades på 1980-talet. Med tanke på de säkerhets- och komfortkrav som numera ställs på bilen, är det imponerande att den

i körklart skick väger från 975 kg utan förare. Inte nog med att vikten är låg, den är dessutom perfekt fördelad mellan fram- och bakaxel.

TYGSUFFLETEN ÄR lättmanövrerad och med några enkla handgrepp går det att fälla upp och ner taket. Kupén är ganska trång och benutrymmet på passagerarsidan snålt tilltaget. Till biltypen hör också ett lågt insteg, men på plats bakom ratten är det lätt att trivas. Instrumenteringen är snygg och prydlig medan avståndet till den korta växelspaken upplevs som närmast perfekt.

Bagageutrymmet mäter 130 liter, vilket kanske låter litet men ska räcka för två kabinväskor.

Hugade spekulanter kan välja mellan två motorer som ger bilen helt olika karaktär. För den sportigt lagde är den mindre på 1,5 liter och 131 hk att föredra, även om det kanske låter lite märkligt.

i

KORTFAKTA

Mazda MX-5 2,0

Pris: 239 900 kr. (Från 224 900 kr.)

Motor: 4 cyl, bensin, 1 998 cm³.

Effekt: 118 kW/160 hk vid 6 000 varv/min.

Prestanda: Toppfart 214 km/h, 0–100 km/h 7,3 sek.

Max vridmoment: 200 Nm vid 4 600

varv/min.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 391,5/173,5/123/231 cm.

Tjänstevikt/max last/släp: 1 075/260/0 kg.

Garantier: Nybil 10 år/15 000 mil. Vagnskada 3 år. Lack 3 år. Vägassistans förlängs vid märkesservice.

Rostskydd 12 år.

Förbrukning blandad körning: 6,9 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 161 g CO₂/km.

- ▶ Antisladd
- ▶ Whiplashskydd (passiva)
- ▶ Atkotås

+ Vägegenskaper
Drivlina Pris

■ Utrymmen **Saknar**
autobroms

Detaljstudie av fjärde generationens Mazda MX-5.

Varvilligheten är slående – det är inga som helst problem att dra ända upp till rödmarkeringen vid 7 500 varv – precis som det breda registret.

Med den större 2-litersmaskinen ökar effekten till 160 hk. Här framträder en mer mogen karaktär. Motorn arbetar på betydligt lägre varvtal och bjuder på en helt annan upplevelse.

Båda motorerna kombineras med en 6-växlad manuell låda. Lägerna är mycket distinkta och slagen korta. I en tid då den manuella växellådan är på väg ut, är det en fröjd att arbeta med den här.

FINA VÄGEGENSKAPER bidrar ytterligare till trivseln bakom ratten. Känslan för både bilen och vägen gör det till ett sant nöje att ratta MX-5. Det behöver inte alls gå fort för att vara roligt, utan nöjet är nog som störst i beskedligt tempo med taket nedfällt på en kurvig väg.

Priserna börjar på 224 900 kronor i det enklaste utförandet med 1,5-litersmotor. Lägg till 15 000 kronor för 2-litersmaskinen och betydligt mer utrustning och du har den väntade storsäljaren i Sverige. Närmare folkspportbil än så här är det svårt att komma år 2015.

MX-5 har inte (längre) några naturliga konkurrenter och att i jämförelse med andra sportbilar enbart prata om körglädje per krona är oräddvist mot Mazdan. Den har mycket att komma med utan att ens nämna priset, ty det här är bilglädje i sin renaste form.

”Min bil, en Dodge Challenger 392 Hemi från 2011, ger mig frihet att kunna åka vart jag vill.

Jag var med om en mc-olycka i tonåren och är rullstolsburen sedan dess, men tack vare bilen kan jag ta mig ut och åka på slingriga sommarvägar. Jag flög hela vägen till San Antonio i Texas för att köpa och låta handikappanpassa den med handgas och handbroms. Så det är klart att jag är rädd om och vårdar min bil. För den betyder frihet för mig”

Magnus Samuelsson, 35, Tidän

”Bilen ger mig frihet.”

DITEC®

För närmaste Ditec-representant besök: www.ditec.se

Vi på Ditec är specialiserade på att rengöra och lacksyddas bilar. Vårt arbete och våra produkter rengör din bil på djupet, in i varenda por och skrymsle. När vi rengjort din bil ger vi den ett beständigt lacksydd som bevarar värdet på din bil. Vi nöjer oss inte med det. Vi väcker liv i textilier och skinn, fräschar upp motorrum och bagageutrymmen. Vi gör det med hantverksmässig noggrannhet.

SPORTKÄNSLA. När nu Legacy inte längre finns på marknaden introducerar Subaru helt nya modellen Levorg – en sportig, välutrustad kombi snudd exakt lika stor som Volvo V60.

Körglad kombi med karaktär

Subaru Levorg är en kontrasternas bil. De japanska ingenjörerna har haft som ambition att förena det bästa av två världar: Sportbilens karaktär med kombins förtjänster. Resultatet är en ovanligt körglad familjefraktare.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG
FOTO: STEFAN BOMAN/SUBARU

DET VAR INTE MENINGEN att Subaru Levorg skulle säljas i Europa. Bilen utvecklades för Japan, men efter påtryckningar gav huvudkontoret med sig och anpassade bilen för export. Levorg – vilket sägs vara en förkortning av Legacy Revolution Touring – fyller just det tomrum som blivit sedan Outback vuxit till sig. Till skillnad från det övriga programmet är det här varken en SUV eller crossover, utan en kombi med sportig profil.

Kupén är ombonad med bra benutrymme både fram och bak. Takhöjden är inte överdrivet tilta-

gen men även längre personer får plats, även om de säkert skulle önska sig aningen längre dynor på stolarna för bättre sittkomfort. Passagerarna i baksätet kan glädjas åt möjligheten att justera ryggstödet lutning. Bagageutrymmet sväljer 522 liter och med fällt baksäte växer kapaciteten till 1 446 liter. Den låga lasthöjden gör dessutom utrymmet mer lättillgängligt.

En enda drivlina erbjuds för tillfället. Det betyder en bensindriven, 4-cylindrig boxermotor som kombineras med en steglös växellåda och fyrhjulsdrivning. Vid gaspådrag simulerar växellådan sex steg likt en traditionell automatlåda och tack vare paddlar bakom ratten kan föraren växla ”manuellt” mellan stegen. Prestanda är mer än tillräckliga för normalbilisten.

Subaru är en populär dragbil och för Levorg ligger maxvikten på 1 500 kg (1 480 kg med B-kort).

Chassit är hämtat sportiga Subaru WRX STI vilket betyder väghållning av hög klass, utan att för

den skull inkräkta för mycket på komforten. Vid provkörningen på uppländska vägar kunde dock ljudnivån ha varit lägre. Bilen svarar direkt på ratt- och rölrelserna, så nog kan en känsla av sportbil skönjas från förarstolen.

SUBARU LEVORG är välutrustad redan i grundutförandet och prislappen på 269 900 kronor upplevs inte som överdriven, särskilt som automatlåda och fyrhjulsdrivning ingår utöver tre års fri service. Det har säkert varit en bidragande orsak till att mer än 300 beställningar lagts ens innan bilen haft premiär hos handlarna.

Levorg är första Subaru ut med ett radarbaserat system som både varnar för korsande trafik – inklusive gångtrafikanter och cyklister – vid backning och fordon som hinner ikapp bakifrån och befinner sig i döda vinkeln. Märkets fina autobroms är inte färdigutvecklad för Levorg i nordeuropeiskt utförande och dröjer tyvärr till efter nästa sommar.

i

KORTFAKTA

Subaru Levorg 1,6 GT

Pris: 269 900 kr.

Motor: 4 cyl boxer, bensin, turbo, 1 599 cm³.

Effekt: 125 kW/170 hk vid 4 800–5 600 varv/min.

Prestanda: Toppfart 210 km/h, 0–100 km/h 8,9 sek.

Max vridmoment: 250 Nm vid 1 800–4 800 varv/min.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 469/178/148,5/265 cm.

Tjänstevikt/max last/slöp: 1 606/406/1 500 kg.

Garantier: Nybil 3 år. Vagnskada 3 år. Lack 3 år. Vägassistans 3 år. Rost-

skydd 12 år.

Förbrukning blandad körning: 6,9 l/100 km.

CO₂-utsläpp: 159 g CO₂/km.

- ▶ Antisladd
- ▶ Whiplashskydd (passiva)
- ▶ Atkotås

+ Väghållning **Ut-**rustning Pris

+ Ljudnivå **Auto-**broms först nästa år

Ngket!

Q-LED fäste för LED-ramper

QPAX[®]
FUNCTIONAL STYLING

FUNKTION - Med ett extraljusfäste från QPAX får ni en stabil infästning för ert extraljusmontage!

TRADITION - Vi har sedan 1999 utvecklat och tillverkat extraljusfästen, sidoskydd och takbågar i aluminium.

UTBUD - Vi har innovativa och modellanpassade infästningar till de flesta bilmodeller. Hitta er bilmodell och läs mer på qpax.se

QPAX AB | STOCKSBOVÄGEN 11H | 820 41 FÄRILA | 0651-760460 | info@qpax.se

HÅLL I RATTEN

Det kan vara en skakande upplevelse att åka med slitna stötdämpare. Med nya stötdämpare förbättras väghållningen avsevärt. Slitna stötdämpare ökar risken för vattenplaning, gör bilen mer vindkänslig, förlänger bromssträcken och ger större däckslitage. Behåll därför körsäkerheten med nya stötdämpare från Sachs. Sachs stötdämpare finns till de flesta bilmodeller i ett brett utbud från original till sport och racing.

 SACHS

Autoexperten

VERKSTAD

www.autoexperten.se

En Passat i tiden

FOTO: VOLSWAGEN

FÖRSÄLJNINGEN AV laddbara bilar väntas skjuta i höjden inom kort och en förutsättning är såklart ett större utbud. Höstens kanske mest intressanta laddhybrid är Volkswagen Passat GTE som väntas stå för 20–30 procent av Passatförsäljningen i Sverige. Anledningen till den förväntade framgången är enkel: Förmånsvärdet för tjänstebilsförarna ligger på småbilsnivå tack vare bilens supermiljöbilsklassning. För den som i stället vill köpa Passat GTE står det 419 900 kronor på kombins prislapp medan sedanen är 10 000 billigare. Då är inte supermiljöbilspremierna inkluderad.

GTE-attributen är diskreta och består utöver emblem av blåa kontrastdetaljer, inklusive blåa bromsok. Själva luckan till ladduttaget är gömd i grillen – laddning från tomt till fullt batteri med vanligt eluttag tar för övrigt fyra timmar. Även invändigt är förändringarna små i form av smärre ändringar i form av instrumentering anpassad för hybridfunktionerna.

DET ÄR FRÄMST i el-läget som Passat GTE imponerar. Bilen går tyst, utan störande ljud från chassit eller drivlinan. När bensenmotorn kopplas in sker det mjukt – det är ljudet från motorn som märks mest. Prestanda med enbart el räcker mer än till och med båda motorerna i samarbete är fartresurserna mycket goda.

Räckvidden på el anges till fem mil, men när Motorföraren gavs tillfälle att prova bilen i mestadels stillsam stadstrafik räckte elen till strax över tre mils körning. Hur den ekonomiska kalkylen ser ut beror också på bensenmotorns snålhet, något som vi inte fick möjlighet att undersöka den här gången.

GUSTAV LILJEBERG

FOTO: MARI HAGLUND

Mer styrka och ny automat

CITROËN HAR uppgraderat stora delar av sitt modellprogram med nya starkare och snålare Euro6-motorer som finns som både bensen och diesel. De lanserar också en ny automatlåda till modellåret 2016.

Den nya 1,6-litersdieselmotorn i C4 är på 120 hästkrafter, sex hästkrafter fler än föregångaren och med högre vridmoment. Förbrukningen har sänkts med 0,2 liter per 100 kilometer och utsläppet av koldioxid har minskats med två gram per kilometer. Den nya C4:an med dieselmotor går tyst och mjukt. Motorn är stark redan från låga varv och har kraft nog för de flestas behov. Omkörningar går snabbt och smidigt.

Även den nya trecylindriga bensinturbon på 1,2 liter med 130 hästkrafter är kraftfull och tyst. Motorn är något kvickare i acceleration på pappret än dieselmotorn, men har en annan motorkaraktär, den upplevs inte lika stark. Vridmomentet är 230 Newtonmeter, jämfört med dieseln 300 Newtonmeter.

Åtkomforten i C4 är bra och bilen går mjukt i kurvorna precis som tidigare Citroën-modeller.

Den nya automatlådan med sex steg minskar koldioxidutsläppet med 13 gram per kilometer jämfört med tidigare automatlådan, enligt Citroën. Den nya automatlådan växlar snabbt och smidigt.

Av tidigare C4-modeller har dieselvarianterna sålt mest med en andel på 60 procent och modellerna med bensenmotor har legat på 40 procent. Med det uppdaterade C4-sortimentet räknar Citroën med att försäljningen kommer att ligga på ungefär 50–50 mellan diesel och bensen.

MARI HAGLUND

i

KORTFAKTA:

Volkswagen Passat GTE Sportscombi

Pris: 419 900 kr. (Från 409 900 kr.) **Motor:** Bensen, 4 cyl, turbo, 1 395 cm³, el-motorer. **Effekt:** 218 hk. **Prestanda:** 225 km/h, 0–100 km/h 7,6 sek. **Max vridm:** 400 Nm. **Längd/bredd/höjd/axelavst.:** 467,7/183,2/150,1/279,1 cm. **Tjänstevikt/max last/slöp:** 1 735/515/1 600 kg. **Garantier:** Nybil 2 år. Vagnskada 3 år. Batteri 8 år/16 000 mil. Rostskydd 12 år. Vägassistans förlängs vid märkesservice. **Förbr. bl. körning:** 1,6 liter/100 km. **CO₂-utsläpp:** 37 g/km.

+ Utrymmen
Komfort

■ Pris

37 g/km

i

KORTFAKTA:

Citroën C4 BlueHDi 120 Aut6

Pris: Från 206 900 kr. **Motor:** Diesel, 4 cyl, turbo, 1 560 cm³. **Effekt:** 88 kW/120 hk vid 3 500 varv/min. **Prestanda:** Toppfart 197 km/h. 0–100 km/h 11,1 sek. **Max vridm:** 300 Nm vid 1 750 varv/min. **Längd/bredd/höjd/axelavst.:** 432,9/178,9/152,3/260,8 cm. **Tjänstevikt/max last/slöp:** 1 490/390/1 450 kg. **Garantier:** Nybilsgaranti 3 år eller 100 000 km. Vägassistans 3 år. Lackgaranti 3 år. Garanti mot genomrostning 12 år. Vagnskadegaranti 3 år. **Förbr. bl. körning:** 3,8 L/100 km. **CO₂-utsläpp:** 102 g/km.

+ Motorer **Automatlådan** ■ Autobroms saknas
Minus

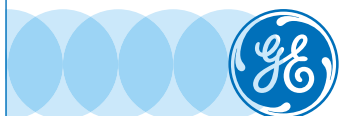
102 g/km

Megalight Ultra +120

För maximal prestanda i standard strålkastare

Öpp till +120% extra
ljus på vägen
100% Xenongas

DIAB P12 NÄR DU VILL HÅLLA KONTAKTEN

Har du problem med din 13- eller 7-poliga elkontakt? **DIAB P12** är lösningen med en robust och tät konstruktion som ger en bekymmersfri användning år efter år. Hela 12 stift ger dig stora valmöjligheter, t ex backstrålkastare eller backkamera för hög säkerhet. Med **DIAB P12** kan du fokusera på ditt husvagnsliv och alltid hålla kontakten.

MADE IN
SWEDEN
PAT PEND

- ♦ Elimineras oxiderande poler ♦ Högt kontaktryck
- ♦ Minimerar kryptströmmar ♦ Väl dimensionerad anslutning till jord
- ♦ Minimerar spänningsfall ♦ Patenterad design för enkel in- och urkoppling

BALANSAKT. Träningen för barn och ungdomar i Partille Trialklubb sätter många sinnen på prov.

Mc-trial – en sport för alla åldrar

MHF-Ungdom Partille Trialklubb kör mc-trial. En sport som inte är så stor i Sverige. Ofta är hela familjen engagerad.

– Det är inte ovanligt att både barnet och föräldern kör mc-trial, säger Urban Claesson, mc-sektionsledare för MHF-Ungdom Partille.

TEXT: **MARI HAGLUND**

FOTO: **BENGT KARLSSON/MHF-UNGDOM PARTILLE**

PARTILLE TRIALKLUBB KÖR mc-trial, cykeltrial och ATV. Klubben har ett 50-tal medlemmar som aktivt kör mc-trial.

– Vi har ett ganska stort åldersspann. På det senaste klubbmästerskapet var den yngste som körde fem år och den äldste 72 år, berättar Urban Claesson.

– Huvudmålet är ungdomsverksamheten. Vi riktar oss till barn i första hand.

I mc-trial så kör du på en terrängbana där du inte får sätta ned fötterna, ramla eller köra utanför banan för då får du en prick. Varje prick ger ett poängavdrag. På en tävling så kör du en viss mängd sektioner. Varje sektion består av en inhägnad i vilken du ska ta dig från start till mål genom att följa pilarna för den klass du kör i. Du har en viss tid på dig att köra varje sektion.

– Det är ingen hastighetssport, därmed är det ganska få skador, säger Urban Claesson.

En gång i veckan har Partille Trialklubb har träning för barn och ungdomar.

– Då har de barn och ungdomar som vill möjlighet att komma hit och prova på mc-trial. Ett sätt att locka nya deltagare.

– Det är också ett bra sätt för föräldrar som aldrig har hållit på med motorsport att komma hit och se hur sporten fungerar.

FÖR NYBÖRJARE handlar det om att bygga upp sin balans och lära sig att få kontroll på gas och broms och att i princip kunna stå still på cykel förklarar Urban Claesson.

– Målet i början är att kunna klara av att köra väldigt långsamt och svänga skarpt, säger han.

I mc-trial är det inte hästkrafter och topphastigheter som är det viktiga, utan att ha en motor som är mjuk och följsam. Deltagarna tävlar i olika klasser. Det finns fyra klasser för barn och ungdomar – nybörjarklass, c, b och a.

– Barn och ungdomar upp till ungefär 13 år får inte köra en motorcykel större än 80 kubik.

De flesta väntar tills de är 13–14 år innan de

Urban Claesson.

byter till motorcykel på 125 kubik. Det finns även högre klasser. De största hojarna ligger på 250–300 kubik.

Urban Claesson började köra mc-trial när han var 28 år.

– Lite av tjusningen med sporten är att du sätter din svårighetsnivå själv. Vill du köra där det är platt eller göra ett hopp så gör du det, säger han.

Antalet tävlingsförelare som kör mc-trial i Sverige uppskattar Urban Claesson till cirka 250–300 stycken.

– Sporten är inte så stor i Sverige.

Många är bekanta och folk hjälper varandra på tävlingarna och det är inte ovanligt att man lånar ut delar till konkurrenten, säger han.

SÄSONGEN STRÄCKER SIG från april till oktober. I MHF-Ungdoms regi körs sju-åtta deltävlingar i Västtrial.

– I maj arrangerade vi i klubben en deltävling.

MHF-Ungdom hoppas kunna arrangera ett riksmästerskap i mc-trial under 2016, motsvarande ett svenskt mästerskap.

– Vi har planer på att få i gång ett riksmästerskap. Det är sju-tio år sedan vi körde det senast. Det skulle vara kul, säger Urban Claesson.

Hur säker är din bil?

Vi engagerar oss i det du bryr dig om och vill att du ska färdas tryggt på vägarna. I vår trafikforskning ser vi att bilmodellen är avgörande för säkerheten. Resultatet i rapporten Hur säker är bilen baseras på 158 000 verkliga olyckor. Hur säker är din bil?

Läs rapporten på
folksam.se/hursakerarbilen

Folksam
För allt du bryr dig om

	ÄR STÖFFLJUSET		SLÄCKS MED VATTEN		KOMMER TURIST SOM		HEMSTAD FÖR MÅNS TÄPPA		TAR HOP-PÅRE
									DEN GER INGET LJUD IFRÅN SIG
	KICKA				SAMLAD INBÅTS SPELAS FÖR ATT GÅ UPP				
							PÅLLA HAR SINA TOFSAR		
	GJORDE ANMÄLAN SOM ANNULLE-RADES		BAK-GRUNDS-MUSIK ÄR OLLE					↓	
	HAR SPÄNNING PÅ SJÖN MACKAPÄR					SKULLE FICK FOLK ATT SOMNA			
© Melon Produktion	↓	SLAG-ÖRD I KAMPEN	TAS I VISSA FALL	ÄR OTÄCKT I TRAFIKEN	SÄTTS IGÅNG	SATTE FYR PÅ Ö	DRIVER PENDEL-RÖRELSE	↓	
							FYND-PLATS GER UT-BROTT		SKÄRET I BARKEN ANDRUM
ÄRENDET SOM STICKER UT								ÄR EN UT-MÄRKT VÄG TANDVAL	
LÖFTE AV KÖTT OCH BLOD						HAR SIN BILLY BRUKAR KORPEN	RULLAR I GROTTA SKUBB		↓
			ÄR LANK UPPHÖR-DE ATT FUNGERA				ÄR DE SOM ÄR KORTA I TONEN		SPIRA STARTA-DE FORD FÖRR
BLIR KVIN-NA VID FÖDSELN BEATLED GENRE				FÅGLARNA SOM NOB-BAR KRIG		FÖR BAKOM LJUSET		BORST-BÄRARE	
TUGGAR VERBALT							STUDE-UPPE-HÅLL	ÄR EN SMAL SAK LÄGGA TILL ÖR-DENTLIGT	
								UTAN SLUT FOGATS SAMMAN	TICKAT PÅ
BEGÄ-NING BÖR I ETT SAMHÄLLE	↓					BLOCKET SOM LYFTER DOLLAR-GRINEN			
		HOPPAR ÖVER-LÖPARE			KLÄM-DES VID BORD		PRÖCENT I RÖRELSE STOD PÅ FÄLTET		KAN DEN SOM FÅR ETT STRÖ-JÖBB
HÅLLER SIG PÅ SIN KANT	↓	KOPPLATS IHOP KAN HA RÖDA LACKET					ÖSPEL KALLAS FUL FISK		TASS I SVERIGE PASSA I SMYG
					ÄR SAFT-BLAN-DARE PÅ VÄGEN	I DUVA OCH GÖK HÖJD-PUNKTEN	↓	TÄVLAR PÅ BISLET VILL VÄL VETA MER	
VITTRA I NÖKK			ÄR VÄRDS-LÖB I TRA-FIKEN ANGRIPA MED BLOCK					BLÅR I TORN GER VALBE-REDNING	FÖSTRA I VISS RIKT-NING
					HAR BOSS PÅ SITT GOLV		ÖSTYRIGA ÄR EN BÅGE I TRAFIKEN		ÄGER RUM
HÖLJE PÅ TANK VINKAR				VÄSTE-RÅS FÖRR			→	SOM ETT SPJUT BÄR PÅ ANLAG	
DEN FÄS-TER SIG VID VISSA DJUR					VARA HÅR OCH NU	VÄJA KLARA UPPFÖRA	↓		SLÄCKER I EN RING KOMMA UPP TILL
				DE ÄR DE KRIMI-NELLAS BAND				PLATS MED KULLAR	
FALSK YTA	HASTIG-HETS-MÄTARE					GRIND-SLANTEN			GÅR IGENOM TULLEN

FOTO: MARI HAGLUND

LÖS KRYSSET OCH VINN!

► De fem först dragna lösningarna belönas med två bingolotter vardera. Skicka lösningen till: Motor-föraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm före 16/11, 2015. Märk kuvertet "Krysset 7/15".

- Namn.....
- Adress.....
- Postadress.....

Dags för vinterdäck, välkommen till oss.

Nya vinterdäck ger kortare bromssträcka och mindre utsläpp. Var rädd om både dig och miljön!

På okq8.se
hittar du hela
vårt däck- &
fälgsortiment.

Continental®

nokian
TYRES

NORDMAN

Gislaved

KUMHO 7

För hela livet med bilen

Motorföraren i backspegeln

Kung Bore väntade runt hörnet när Motorföraren nr 20/1958 kom ut den 15 oktober. Därför gavs det handfasta tips på hur man skulle vinterrusta bilen – bland mycket annan intressant läsning.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

Mercedesnytt

Det hade ryktats om luftfjädring och nya modeller från Mercedes hösten 1958, men i stället blev det en rad mindre nyheter där en högvarvig diesel och bensinsprutning stack ut särskilt.

Dieselmotorn till personbilen 190 D hade moderniserats och hade exempelvis överliggande kamaxel. Toppeffekten om 55 hk togs ut vid höga 4 000 varv och toppfarten var 120 km/h.

”Tack vare den högvarviga motorn har den nya 190 D ett för en diesel rätt ovanligt temperament och därtill har man kunnat avsevärt dämpa det karaktäristiska motorljudet. Accelerationen genom växlar illustreras av att man når från 0 till 100 km på 32 sek.”

Den större och dyrare 220 S-modellen gick nu att få med insprutning från Bosch och kallades i det utförandet för 220 SE. Största vinsten med tekniken var en ökad effekt – 130 i stället för 120 hk. Toppfarten var oförändrat imponerande 160 km/h.

Omslag

Den här gången är det lika mycket backspegeln i Motorföraren som Motorföraren i backspegeln, när det kommer till tidningens omslag. Bilismen på bred front var under tillväxt, och i tidningen fanns en artikel om familjen Åkerlunds bilköp. Beskrivningen av bilden löd:

”Får vi föreställa fru Kerstin Åkerlund. Trebarnsmamma, bor i villa i Bromma och på bilden i färd med att starta familjens nyköpta bil. Hon får representera svensken på tröskeln till biläldern. Varför köper man bil? Och varför just av ett visst märke? Vilken nytta har man av bilen?”

Sunbeam Rapier

Linjesköna Sunbeam Rapier hade provkörts av Motorförarens krävande testlag. Det handlade i det här fallet om en tvådörrars hardtop, men bilen gick också att få som cabriolet. De goda omdömena inleddes redan vid bedömningen av den exteriöra designen, men även kupén föll redaktörerna i smaken: ”Inredningen som helhet är av gediget engelskt märke, men på golvet skulle vi gärna vilja ha en gummimatta istället för de plyschliknande sakerna som ligger där.”

En liten fin motor på knappt 1,5 liter utvecklade 73 hästkrafter och det gav Rapier fina prestanda. Testbilen var utrustad med elektrisk överväxel som sänkte varvtalet med ungefär 30 procent. Den skulle dock användas med eftertanke. ”Med överväxeln inkopplad, bör man nog inte använda fyran förrän upp mot 100 km, då motorn fortfarande inte gör mer än knappt 3.500 varv.”

Rapier var byggd för färder i rask trakt och bilens sportiga yttre matchades med marginal av uppförandet på vägen.

”Vägegenskaperna kan karaktäriseras som typiska för sportvagnar, fast fjädring som är relativt kort i rörelserna, små krängningar, allt samverkande till att skänka föraren en behaglig känsla av gott väggrepp ... Man håller lätt höga marschfarter på bra vägar vartill även körställning och rattens bekväma lutning bidrar för att man skall sitta avspänt och komfortabelt.”

Sammanfattningsvis var det här en bil som föll testlaget i smaken, den uppfyllde helt enkelt högt ställda krav. ”Sunbeam Rapier är naturligtvis en något speciell vagn, men den som vill köra en snabb, prydlig och komfortabel turistportvagn med goda väg- och köregenskaper, bör kunna få ut en hel del av Rapier.”

Svenska bergborrar banar väg genom Mont Blanc

Ett stort vägprojekt stod i startgroparna hösten 1958. Snart skulle Chamonixdalen i Frankrike förbindas med Aostadalen i Italien via en 12 km lång tunnel genom Mont Blanc. Tack vare tunneln skulle restiden förkortas avsevärt, inte minst vintertid då den till skillnad mot vägarna över passet inte var väderberonde.

Ur svenskt perspektiv var bygget särskilt intressant då Atlas Copco skulle leverera tryckluftsutrustning till arbetet på den italienska sidan. Det italienska dotterbolagets direktör Gunnar Widegren gav i intervju med Motorföraren god insikt i projektet som beräknades kosta 80 miljoner kronor. Beräkningar gjorde gällande att 600 000 fordon skulle passera genom tunneln årligen efter färdigställandet, och att den sannolikt skulle bli avgiftsbelagd.

Vinnare Krysset nr 6

O					G				Ä	
F	Ö	R	B	E	R	E	T			
T	R	Ä			O	T	T	A		
A	T	A	U	B	E			P		
E	T	S	U	R	F	A				
S	K	A	K	A	S	Ö	N			
V	I	O	T	Ä	R	A				
S	Y		O	L	A	P	O	R	N	A
S	K	A	R	V	S	L	A	D	D	A
A	N	T	I	L	O	P	A	A	G	G
U	L	K	A							
Ä	T	E	R	S	K	A	P	A	R	R
P	E	T	A	L						
Ä	R	B	A	K	L	U	C	K	A	N
T	E	S	E	R	N	Ä	N	A	R	E
T	R	Ä	N	I	N	G	S	R	U	N
A	G	K	Ä	R	N	O	T	E	R	A

► Fem nya kryssetvinnare får två bingolotter vardera. Motorföraren säger grattis och önskar lycka till!

Anders Mårtensson,

Oskarshamn

Sylvia Nilsson,

Särö

Henrik Fågelbärj,

Vasa, Finland

Olle Clarin,

Kungsbacka

Maj-Britt Palm,

Umeå

Rätt svar bil- & trafikfrågor

► 1B. Det är tillåtet att använda vinterdäck året runt, men 1 december-31 mars är det lagkrav på godkända vinterdäck med ett mönsterdjup på minst tre millimeter på fordonets alla hjul. Tänk bara på att vinterdäck är olämpliga när det är varmt, eftersom gummiblandningen i vinterdäck gör dem mjuka då. Vinterdäckslagen gäller såväl svensk- som utlandsregistrerade fordon. Vad vinterväglag är avgör polisen.

► 2A. Dubbdäck är tillåtna 1 oktober-15 april, men får användas även under annan tid om det är eller befaras bli vinterväglag. Det får inte finnas både dubbade och odubbade däck på fordonet. Om en personbil och lätt lastbil har dubbdäck måste också en släpvagn som är kopplad till bilen ha dubbdäck vid vinterväglag. Har bilen odubbade däck får släpvagnen ha antingen dubbade eller odubbade vinterdäck.

► 3C. Godkända vinterdäck ska vara märkta M+S, M-S, M.S., M&S, MS eller Mud and Snow - och vara framtagna för vinterkörning. Det finns även däck märkta MS i någon kombination, ofta så kallade allvädersdäck, som inte är godkända som vinterdäck.

Varla däck som är godkända för vinterkörning finns på två hemsidor, stro.se (STRO, The Scandinavian Tire and Rim Organization) och dackinfo.nu (Däckbranschens Informationsråd).

**NU KAN DU
BLI MEDLEM
FÖR BARA
195 KR
FÖRSTA ÅRET!**

► Lägg talongen eller motsvarande i ett brev, märk det FRISVAR och skicka till: **MHF – Motorförarnas Hellykterhetsförbund, Kundnr: 120 171 200, 120 11 Stockholm.** Du kan också anmäla dig via hemsidan: www.mhf.se/blj_medlem.m

TORGET: RADANNONSER

SÄLJES

Abba The Photo Book De Luxe.

Pris 250 kr. Tel: 031-56 10 82.

Bastu komplett monterbar.

Två lavar med plats för tre-fyra personer. Ventilation med extrafläkt. Glasdörr, aggregat, stenar plus extra stenar. Hygro-

meter, termometrar, belysning.

Diverse tillbehör. Pris 16 000 kr (nypris 34 000 kr).

Tel: 013-601 12.

Garage/byggfläkt. 9 kilowatt.

Fabrikat: Björn. Pris: 500 kronor. Tel: 070-940 14 91.

UTHYRES

Provence. Byhus i bergsbyn

La Garde Freinet. Beläget ca

20 min med bil från St. Tropez.

4+2 bäddar. Pris: 3 500 kr/vecka

maj-sep (söndag-söndag), 2 800

kr/vecka övrig tid. El ingår.

Tel Lasse: 0703-55 23 61.

Tel Veronica: 0705-42 92 95.

MEDLEMSFÖRMÅN: ANNONSERA

► Som en förmån erbjuder vi våra medlemmar en gratis Torget-annons! Gäller endast privatpersoner, en annons per utgivning och person. För kommersiella annonser hänvisar vi till vår annonschef (se redaktionsrutan sidan 4). Manusstopp är den **16 november**.

► Skicka din annons till: "Torget", Motorföraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm.

Annonstext /Produkt, pris, årsmodell etcetera

Säljes

Köpes

Uthyres

Önskas hyra

Bytes

Fastighet

Tomt

Personligt

Namn

Telefon

Adress

Postadress

Medlemsnummer (obligatoriskt)

Ja, jag vill bli medlem i

MHF (normalt 250 kr)

MHF-Ungdom 100 kr

Jag är helnykter (frivillig uppgift)*

* Den som är helnykter dricker inte något som har mer än 2,25 vol% alkohol. Som helnykter medlem i MHF har man möjlighet att bli förtroendevald i organisationen.

Tilläggsmedlemskap:

MHF Camping Club 75 kr

första året (normalt 175 kr/år)

POSTTIDNING B

MHF, Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm

nokian[®]
TYRES

Halka

Vägdike

NOKIAN HAKKAPELIITTA[®]
STOPPAR DIG I TID.

nokiantyres.com